

**Kampverslag Lalbenque
(Quercy)
16-30 mei 2004**

KNNV kamp Lalbenque 'Quercy' 16 – 30 mei 2004

Inhoudsopgave

1.	Tussen inschrijving en kamp - Marc Schmitz	pag. 2
2.	KNNV-kamp "Causses" (Lalbenque) mei 2004 - Thijs Duijm	pag. 4
3.	De causses van Quercy - Thijs Duijm	pag. 5
4.	Impressie - Lietje en Bert	pag. 6
5.	Een dag met Erica en Lucas Blom - Bert de Vries	pag. 7
6.	Wandeling rond Lalbenque - Jelle Schuurmans	pag. 8
7.	Slang - Loes Hoeksema	pag. 9
8.	Wandeling bij Belfort, donderdag 27 mei 2004 - Nico Taen	pag. 10
9.	Van klokje tot uilenbal - Gerard Hartevelde	pag. 11
10.	Voer voor biologen – Jos van Zalen	pag. 12
11.	De slakkenpakker vertelt - Herman Roode	pag. 13
	Waarnemingenlijst slakken	pag. 14
12.	Uitwerking enquête KNNV kamp "Causses" mei 2004 - Thijs Duijm	pag. 15
13.	Brief – bijzonder kamp – Wim en Rieke van Zuilen	pag. 16
14.	Mijn eerste keer - Gerard Plat	pag. 17
15.	Mijmerigen bij de lijsten – Wendy Bach Kolling	pag. 19
16.	Flora.s en andere werken nuttig in de Quercy	pag. 20
17.	Deelnemerslijst	pag. 21
18.	Overzicht excursies	pag. 22
19.	Legenda vindplaatsen	pag. 23
20.	Bij de plantenlijst – Wendy Bach Kolling	pag. 24
21.	Waarnemingslijsten planten	pag. 25
22.	Bij de vlinderlijst – Wendy Bach Kolling	pag. 31
23.	Vlinderlijst	pag. 32
24.	Bij de vogellijst – Wendy Bach Kolling	pag. 33
25.	Waarnemingslijst vogels	pag. 34
26.	Overige lijsten	pag. 35

Tussen inschrijving en kamp - Marc Schmitz

Dat er voordat een kamp in de KampNatura verschijnt het nodige werk verzet wordt, zal een ieder duidelijk zijn. Ook daarna volgt er voor de AKC een "spannende" en in ieder geval drukke tijd: inschrijvingen en betalingen druppelen binnen, alles moet ordelijk geadmistreerd, sommige kandidaat-kampgangers bellen ook nog op voor nadere informatie, en zijn er uiteindelijk wel genoeg deelnemers, de go-or no-go beslissing, en daarmee samenhangend het bevestigen of annuleren van de gereiseerde Camping of boer.

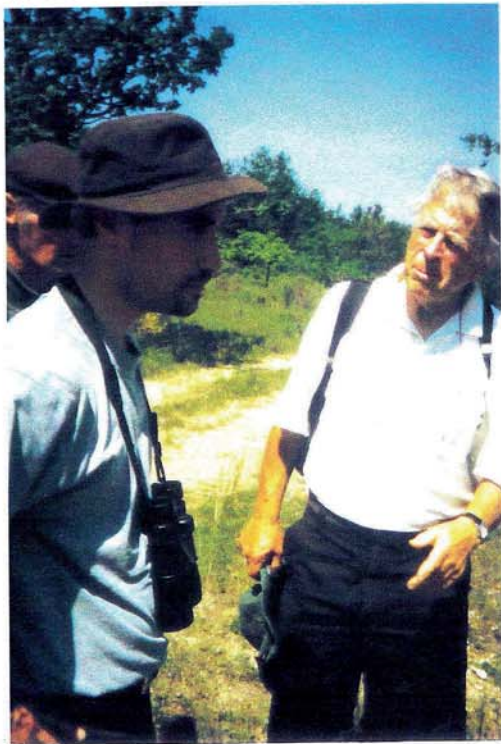
Daarna komt het samenstellen van het kampbestuur. Dat is het moment dat je als uitverkoren excursieregelaar wordt gebeld: *of je excursieregelaar wilt worden? of je er nog over wilt nadenken?* In dit geval was het geen belletje maar een mailtje van Geke. Ik vraag naar wie er tot dan toe hebben ingeschreven, en of er wellicht nog een 2^e excursieregelaar bij zit, en ik zeg vervolgens ja. Per omgaande krijg ik te horen dat Gerard mijn rechterhand wordt (of ik zijn linker), hij heeft ervaring. Verder is de informatie miniem, we hebben een KNNV-man ter plaatse, hij heeft de camping uitgezocht, hij zal wel nuttig kunnen zijn; ik krijg zijn email (in goed frans "courriel") adres.

Ik ken zelf de streek alleen van onderweg, Gerard zoekt op internet maar wordt ook niet veel wijzer, en onze man ter plaatse, die ken ik niet, en ik heb geen idee wat hij voor ons kan en wil betekenen. *Stiekem denk ik dan: weer zo'n Hollandse luxe-immigrant die het Franse platteland terroriseert.* Ik stuur Blom.Lucas een mailtje om te sonderen wat wij aan onze man kunnen hebben, wat hij weet van de omgeving en van de KNNV. De eerste e-correspondentie gaat wat moeizaam, toen ik ja zei stond ik op het punt 2 weken naar Frankrijk te gaan, mijn mailbox loopt daarom tussentijds vol, en Lucas krijgt zijn antwoord onbestelbaar terug ...

Enige mailtjes later is dus duidelijk wat onze man voor ons kan doen: zijn contacten inzetten voor een aantal excursies en bijvoorbeeld een bezoek aan een dinosaurus-opgraving (*ik heb niets met dino's, maar het klinkt interessant*). Eind maart geef ik Geke nog wat info: dat Causses eigenlijk Quercy zou moeten heten, over het te verwachten excursieprogramma, dat door Lucas en zijn contacten wat buiten de gebruikelijke paden zal treden, en een literatuurlijstje. Door een foutje komt mijn mailtje wel bij Geke, maar niet in de convocatie. (De deelnemers met email krijgen een en ander later nog nagezonden.)

In de tussentijd heb ik uit de antwoorden van onze man ter plekke wel vertrouwen in zijn kunnen, en hij weet ook ongeveer wat onze wensen zijn. (*Ik beschrijf dit nogal eenzijdig. Stel je je het spiegelbeeld voor: je woont in Frankrijk, je biedt je goede diensten aan en dan krijg je eerst allerlei vragen over het hoe en wat van een je geheel onbekende Nederlander die zich excursieregelaar noemt!*) Na accoord van de AKC-penningmeester geef ik Lucas "opdracht" kaarten en een boek — het nu bij iedereen bekende Causses-boekje — te kopen, en m.b.t. de verschillende excursies afspraken te maken.

Kort daarna komt mijn moeder langs, zij zegt: *je bent toch excursieregelaar in het "Causses" kamp, dan moet je eens contact opnemen met Lucas en Erica* ik vrolijk: ik heb hem net nog gemaïld. Maar ik begrijp nu ook wie

Lucas is, en verneem tegelijk van de Landwehr-connectie. Direct maar een nieuw mailtje naar Lucas en Erica: *dat ik goede berichten over hen hoorde, en dat zij niet wisten wat ik al jaren weet:*

wie mijn moeder was. De wereld is soms veel kleiner als je denkt. (En later blijkt nog kleiner: Erica blijkt een goede vriend van mijn beste vriendin nog als boreling in de armen gehad te hebben.)

En dat is dan nog niet alles: zo'n drie weken voor de aanvang van het kamp, en net voordat ik zelf een weekje naar België ga, stuurt Geke een kopie van een brief van de gemeente Lalbenque. De brief vraagt naar onze precieze aankomsttijd is in verband met de overdracht van een "telecommande". Omdat ik zelf tussentijds nog een klus heb en dus nog niets zeker weet bel ik met de andere kampbestuurders over het hoe en wat. Niemand weet precies wanneer ze er zullen zijn, Nel komt in ieder geval te laat, en de anderen misschien wel iets eerder maar ....., en allemaal zijn ze meer dan blij als ik iets in het Frans componeer en aan de gemeente wil faxen. Aangezien er wel een redelijke kans is dat minstens Jelle, met de "convo", in de loop van zaterdag zal arriveren stuur ik aan op een flexibele oplossing. En die komt er ook: 2 "telecommandes" zullen in het "Café de France" voor ons klaar liggen - maar waarvoor wij dan "telecommandes" nodig hebben is mij nog steeds een vraagteken, en of twee dan genoeg zijn? Ik stuur de mogelijke zaterdag-arrivanten een kopietje van de

poging waagt, weten ze van niks in het café. Een tweede poging, met brief, heeft meer succes: er lag nog ergens een bruine envelop ... met twee afstandsbedieningen.

Op de camping is er echter niks te telecommanderen, iedereen kan gewoon het terrein op, er staat alleen een tweetal dranghekken. En bijna iedereen is er dan ook al op zaterdag. Als ik zondag-ochtend in de vroege het terrein oprijd is ruim 2/3 van het kamp al lang en breed geïnstalleerd. Later die dag legt de campingbeheerder uit dat de slagboom stuk is, dat er binnenkort een reparateur langs komt en dat wij dan eventueel meer "telecommandes" kunnen krijgen, zoveel als nodig.

De gemeente is bang voor "les gens de voyage" - zigeuners - die soms nogal "zelfregulerend" optreden. Ik ben zelf nogal huiverig voor het te vlot over een kam scheren, ik ken de Franse xenofobie (en de daarbij horende Le-Pen-percentages) - excusé moi voor deze vergaande generalisatie -, maar ik ken ook een eenvoudige dorpscamping die na een zomer met "zelfregulerend" bezoek nooit meer open is gegaan.

De reparateur komt eenmaal langs, de slagbomen blijven stuk, hij blijft verder weg. De "gens de voyage" blijven ook weg; wel er hangt een gemeentelijk besluit met de openingsperiode, en een nauwelijks informatief plakaat:

Nu de camping bevolkt is (met KNNVers) lijkt het plakaat op de aanstaande 1 september te slaan, en niet meer op de vorige. Na een aantal dagen is er dan ook een nachtelijke passant - en dan bedoel ik niet de talrijke katten die overdags de begraafplaats bevolken - een Belg die 's ochtends vroeg alweer verdwenen was. Daarna een dame met caravan, die wel kamperen wilde maar toen ze hoorde dat de camping afgehuurd was en nog niet officieel open niet over betalen dacht - deze twee walletjes waren voor mij wel welletjes - zij droop dus af. Daarna nog een gezin met een gehandicapte die de St. Jacques route nareidsen - zij keken even rond, en bevonden ons te druk ! (Kampeerders die ons te druk vinden, daar kan ik wel mee leven.) En daarna, na overleg met de campingbeheerder, kwam dé oplossing, een typisch franse "solution": geen versnelde reparatie van de slagboom maar een zeer fraai en opzichtig plakaat:

En het werkte, zonder telecommande, en minstens zo "éfficace".

KNNV-kamp "Causse" (Lalbenque) mei 2004 - Thijs Duijm

zonnige ruimten
 groene verten
 vol krekelgeluiden
 heel veel bloemen
 bedwelmende brem
 massa's orchideeën
 knalrode papavervelden
 eeuw-oude bouwsels
 vogelgezang: nachtegalen
 nachtzwaluwen en grielen.

In Frankrijk gaan we meestal naar de bergen: Vogezes, Jura, Alpen, Cevennen, Pyreneeën. Nu eens niet naar een gebergte, maar naar een heuvelachtig gebied: de Quercy, een deel van de Causse (kaartje).

In midden-Frankrijk ligt een groot niet-bergachtig gebied, de kalkplateau's van de Causse, een gebied van ongeveer 3500 km². Dit gebied bestaat uit kalkrijke Jura-afzettingen in een zee, een golf van de grote Tethyszee, die indertijd de Europese en de Afrikaanse continenten scheidde.

De grote massa van die afzettingen stammen uit de midden-Jura-periode, zo'n 170 á 180 miljoen jaren geleden. Aan het slot van de Jura-periode (130 miljoen jaren geleden) kwam die kalkmassa definitief boven water. Tijdens het Krijt en het Tertiair traden de Alpiene en Pyreneeese plooiingen op, waarbij grote breuken optraden door het gehele kalkmassief.

Aan het einde van het Tertiair lopen over het oppervlak de grote rivierstromen, de voorgangers van de huidige rivieren, in steeds dieper uitgesletten beddingen en steeds zwaardere erosie. Er worden gorges en canyons gevormd. Ook treden in het kalkmassief vele Karst-verschijnselen op: instortings-dolines, onderaardse stromen en onderaardse meren. Nu is er een plateau, in hoogte variërend tussen 600 en 1250 m, doorsneden door diepe ravijnen.

"Ons" deel van de Causse, de Causse van Quercy (spreek uit: "kersie"), is eigenlijk een afwijkend deel: lager en golvend. De naam Quercy is een oude (keltische) naam voor een provincie, die voor een groot deel overeenkomt met het huidige departement Lot; het is het "eiken-land" (*quercus* = eik).

Een enorme groene uitgestrektheid, afwisselend akkers, weiden en heel veel eikenbossen. Vroeger was dit hele gebied in agrarisch gebruik, extensief, maar toch wel productief. De oude perceelsgrenzen, meestal in

de vorm van “droog” gestapelde muurtjes zijn vaak behouden gebleven. In de 19^e eeuw waren de producten vooral tarwe en gerst op de betere gronden, haver voor paarden en (muil)ezels en rogge op de armere gronden. In de stallen werd veel Buxus gebruikt, afkomstig van de arme gronden. De veeteelt richt zich nu vooral op vleeskoeien en schapen.

Grote delen van dit land zijn vooral in de vorige eeuw verlaten (voorbeeld: een gemeente nu met 60 mensen en honderd jaar geleden met 600!). Op de verlaten akkers ontwikkelde zich bos, vooral met de donzige eik (*Quercus pubescens*). Die ontwikkeling werd verder ook bevorderd doordat aan de wortels van de eiken zich truffels bleken te ontwikkelen. Er zijn dan nu ook veel eiken-plantages die speciaal voor de truffel-oogst worden geëxploiteerd. Tussen de rijen wordt de grond gefreesd om concurrerende planten tegen te gaan en de truffels beter toegankelijk te houden. De truffels worden (november – februari) geoogst door middel van gedresseerde hondjes (of – vooral vroeger – varkens).

In de 19^e eeuw is in een deel van het gebied een uitgebreide druiventeelt geweest, maar die is - net als elders - te gronde gegaan ten gevolge van een parasiet. Ook zagen we hier en daar het begin van nieuwe druivengarden en van boomgarden.

Gelukkig is op vele velden en bermen nooit mest gebruikt, waardoor zij erg rijk zijn aan voor ons interessante planten, zoals vele soorten orchideeën. Die zijn immers in Nederland grotendeels verdwenen ten gevolge van het intensieve gebruik van meststoffen en het veelvuldig maaien.

Het gebied is heuvelachtig (in tegenstelling tot de meer westelijk liggende Causses), met hoogten variërend van ca. 200 tot ca. 270 m (een hoog punt heet hier *pech*, een laagte een *combe*), waardoor we van prachtige vergezichten konden genieten. Op de drogere plekken, zonder mest en water, is exploitatie niet mogelijk: daar vinden we de mooie en interessante flora van de Causses, arm aan volume maar rijk aan bloemen in grote diversiteit. Op kale grond ontwikkelt zich eerst een *pelouse* (lage, niet-gesloten vegetatie), vervolgens een *lande* (heide-achtige vegetatie). Die raakt geleidelijk enigszins en later sterker bebost, maar het bos blijft steeds tamelijk open. Door menselijk ingrijpen kunnen *prairies* ontstaan: hogere grazige vegetaties.

Die rijkdom en diversiteit aan bloemen kunnen bestaan op basis van de eigenschappen van de ondergrond. Die bestaat uit een laag van 100 m of meer kalkgesteenten, afgezet in de midden-Jura in een bocht van de zee. Die kalk is afkomstig van miljoenen skeletjes van in het algemeen microscopisch-kleine zee-diertjes en is in de loop van de eeuwen samengedrukt tot een gesteente dat op sommige plaatsen flink hard en op andere plaatsen tamelijk zacht is. Een gedeelte van de oorspronkelijke kalklaag is later weg-geërodeerd. In de Quercy-blanc liggen stukken witte kalk-grond bloot. Kalk is – zoals Marc ons vertelde – ongunstig voor veel van onze algemene planten, waardoor juist speciale, bij ons zeldzame, planten een goede kans krijgen. Deze ruimten vormen ook een ideaal milieu voor vogels die grote ongestoorde uitgestrektheden nodig hebben, zoals grielen en nachtzwaluwen.

Impressie - Lietje en Bert de Vries

De beste herinneringen hebben wij vooral aan het gebied dat ten ZW-en van ons kamperrein lag. Op de eerste plaats natuurlijk het stuk dat direct aan onze camping grensde. Ja zeker, het was een duidelijke afvalstortplaats met grind- en zandhopen, kadavers van machines en, wat verder weg, restanten van personenauto's. Maar het uitbundige rood en wit van klapprozen en margrietten overstemde alle eerdere negatieve impressies. En al tijdens ons ontbijt, dat wij altijd met uitzicht op dit terrein nuttigden, kregen wij deze kleurinjecties toegediend. Iets verder weg trof ons nog meer kleur door een bloeiend koolzaadveld dat bovendien rijk voorzien was van banen rode papavers. Na 14 dagen kamp was hier overigens alleen nog het rood aanwezig. Tijdens diverse prive wandelingen naar dit gebiedje werd ook nog het intense blauw van grote aantallen veldsalie zichtbaar. Veel kleur dus!

Aan de andere kant van de stortplaats liep een weggetje waar we onze eerste niet-Nederlandse planten zagen, en een schoonheid die nu in Nederland danig zeldzaam is, Groot spiegelklokje.

Aan de zuidelijke kant voerde een landelijk, romantisch pad heuvelafwaarts en leidde langs weiden, bosjes en een klaarblijkelijk al jaren in herbouw zijnde huis, naar een kapitale boerderij die wij ook vanaf ons kamperrein konden zien liggen. Het gebouw had een fraaie oprijlaan van zeer oude cipressen, maar het opmerkelijke hieraan was dat de oprijlaan niet leidde naar de toegangspoort van het woongedeelte, maar duidelijk de schuur als doel had. Dus praktisch en niks status!

En het weggetje naar al dat moois was ook weer voorzien van veel onnederlandse zaken: een tiental bloeiende Italiaanse aronskelken en vele bleekblauwe Orobanches, en het geheel gelardeerd met de roep van Wielewaal en Grote lijster. Ons favoriete gebied!

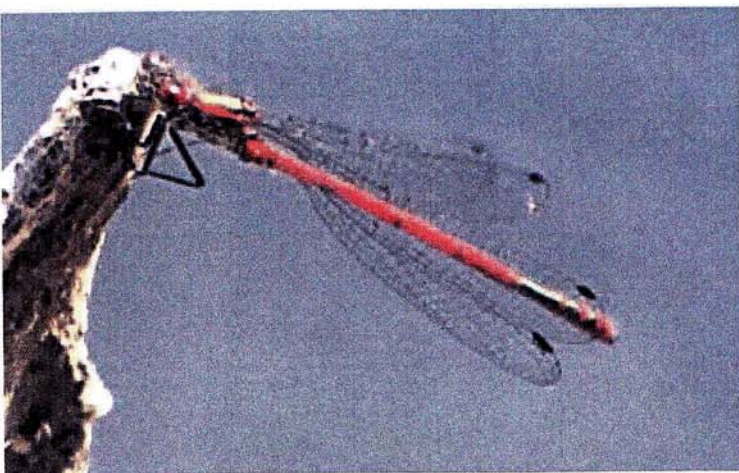
Een dag met Erica en Lucas Blom - Bert de Vries

Dinsdag 18 mei waren alle kampdeelnemers onder de hoede van Erica en Lucas Blom. 's Ochtends bezochten we met Lucas enkele mooie, vochtige graslandjes met vele schoonheden, waaronder addertong en diverse orchideeën, bewonderden een pigeonnier, een voor de streek typisch bouwwerk, en struinden een exemplarisch stukje causee af met o.a. veel kogelbloem en zonneroosje.

Voor de lunch waren we ten huize van de Erica en Lucas uitgenodigd en vonden allen een plaatsje onder of bij de loggia, van waaruit we een overweldigend uitzicht hadden over een deel van de tuin en de verder weg gelegen omgeving. Onder leiding van Nel waren al eerder inkopen voor de lunch gedaan en samen met wat hulptroepen werden die tot een aantrekkelijke lunchtafel verwerkt.

Ondertussen hadden enkele van ons al een kijkje genomen in de grote, fraai aangelegde tuin, en na de lunch maakten we er een gezamenlijke wandeling door. Wat zagen we allemaal ? Een niet-uitputtende, niet-wetenschappelijke opsomming:

Amandel	Dactylorhiza elata	Akkerzenegroen
Arbutus	Bergnactorchis	Aphyllanthes monspeliensis
Buddleja	Hondskruid	Gevlekte aronskelk
Catalpa	Purperorchis	Groot streepzaad
Kweepeer	Sniporchis	IJle dravik
Moerbei	Soldaatje	Italiaanse aronskelk
Portugese brem	Spinnenorchis	Kuifhyacint
Sering	Tongorchis	Luzerne
Spaanse brem	Vliegenorchis	Maanvaren
Wollige sneeuwbal		Morgenster
Zweedse meelbes	Rozemarijn	Ruige weegbree
	Salie	Speerdistel
Azuurwaterjuffer	Tijm	Vedergras
Lantaarntje	Wijnruit	Vleugeltjesbloem
Smaragdlibel		Wateraardbei
Platbuik(m)	Vroedmeesterpad	Watermunt
Vuurjuffer	Nachtegaal (gehoord)	Witte waterlelie
		Wolfsmelk
Tonderzwam		

vuurjuffer

Geweldig, om dit alles, en waarschijnlijk nog veel meer, in je tuin te mogen hebben !

's Middags leidde Lucas ons opnieuw naar een aantal zeer interessante gebiedjes en zagen we o.a. Ophrys lutea en Dactylorhiza charente. Een rijke dag !

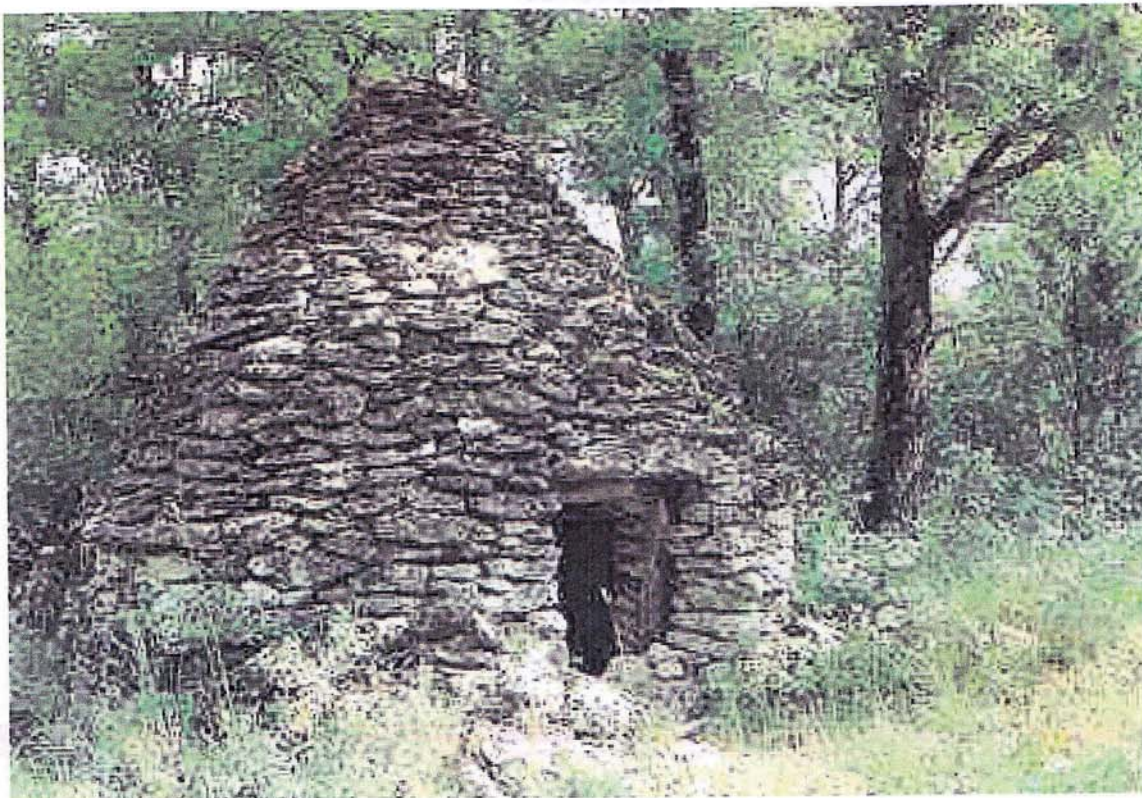
Wandeling rond Lalbenque - Jelle Schuurmans

Op 24 mei heb ik een wandeling rond Lalbenque gemaakt. Van de directe omgeving had ik toen nog niet erg veel gezien en bovendien had ik geen zin om weer een flinke afstand in de auto af te leggen. De route beschreef een boog ten zuiden, oosten en noorden van Lalbenque en besloeg totaal ongeveer 17 km, die afgelegd werden in ruim 7 uur.

Het landschap rond Lalbenque is vriendelijk, maar meestal niet opvallend. Bescheiden hoogteverschillen, bosjes afgewisseld met weiden en een enkele akker. Heel weinig water. En tamelijk veel, verspreid liggende huizen. Daaronder oude maar ook behoorlijk veel nieuwe. Opvallend was het gebied in de richting van de Cournesse. De weilanden daar zagen er verlaten uit. Ook het op de kaart aangegeven pad was deels onbegaanbaar. Ik was er omstreeks elf uur. De vlinders vlogen al zeer actief.

Mijn route ging vervolgens langs Pechpeyrroux (duiventoren) en Pélissié. Ter hoogte van Tandounet heb ik mijn middagmaal verorberd en tegelijk vlinders, vogels en hagedissen bekeken. Na het oversteken van de D19 nam ik een karrespoor dat echter na enkele honderden meters doodliep. Het kan zijn, dat het aangegeven pad dichtgegroeid is, maar ik sluit nu niet uit, dat ik gewoon de verkeerde keus heb gemaakt. Op mijn gevoel liep ik daarna in de gewenste richting. Uiteindelijk kwam ik terecht op een halfverharde weg richting Longbos. Daar de D55 overgestoken richting Mas de Vers. Het landschap daar was erg mooi. Grote spaarzaam begroeide vlaktes met toch erg veel bloemen en dus ook vlinders. De zon brandde behoorlijk daar. De wind zorgde voor enige verkoeling. Vanaf daar liep ik een klein stukje langs de Grande Randonnee richting Laburgade en ben toen weer linksaf gegaan richting Lalbenque. Door een droog dal "les Prés Bas". Daar waren de vlinders bijzonder actief. En de plantengroei op de deels kale kalkhellingen was zeer divers. Verrassend waren een tweetal reeën, die zich luid blaffend voor mij uit de voeten maakten. ('s Avonds tijdens de choc heb ik er mijn verbazing over uitgesproken, dat deze reeën geen wit achterkantje hadden. Achteraf vraag ik mij af of het geen Reeën, maar Chinese waterherten zijn geweest. Die blaffen nadrukkelijker en ze hebben geen witte spiegel. Volgens "Zoogdieren van Westeuropa" komen ze voor in de Limousin. Veel water was er echter niet in de buurt.)

Na de D10 te hebben overgestoken, verdwaalde ik opnieuw. Na een aantal kronkels kwam ik toch weer uit op de D10 en heb die toen maar richting Lalbenque gevolgd. Het weer was stralend en de temperatuur dus behoorlijk hoog. Gelukkig met redelijk veel wind.

Slang - Loes Hoeksema

Me suf gedacht of ik een emotie had gedurende ons kamp in L'Albenque. Ja hoor: de Torenslang, zo dacht ik, maar het is een beetje een boze slang, een slang 'en colère' dus het moet zijn TOORN!!!slang. Op zoek naar mijn torenslang kom ik namen tegen als: koetsierszweepslangen, klinkerneusslangen, droppelslang, schemer- en lierslang, zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan. Ik realiseer me dus dat er héél véél slangen zijn.

Nu wat gegevens uit de boeken, er bestaan zo'n 2700 soorten, waarvan er slechts 27 in Europa voorkomen. T'ja, ik zoek het plaatje van de doolie slang die ik zag, want dat wil ik graag. De latijnse naam, nou ja, ik wil de emotie om hem echt te zien, in een boek!!!, want dat is wéér een emotie. Ik heb dus niet meer de mogelijkheid hem te determineren en dat bespaart me veel getob, al die schildjes en schubjes!

Dood gaan door een slangebeet, de kans is klein hoor. Slangen missen o.a. gehooropeningen en oogleden. Met de tong brengen ze riekende deeltjes in de mond en daar wordt het in contact gebracht met reukzintuigjes, deze vullen de gewaarwordingen aan die de slang door de neus ontvangt. Slangen kunnen TAM worden, heb je ooit!

Ja hoor, blz.35 de geelgroene Toornslang, in de Elseviergids. Dát is toch leuk, hij is het precies!!! en hij stinkt niet, want wat stonk hij/zij, het geslacht ja, daar zoek je toch niet naar?

Niet gek om slang te zijn, bedenk ik zo, zit je niet goed in je vel, huppeké er uit, wèg ermee. Het bewijs hebben we gezien. Hoe krijgt ie het voor elkaar om er zo netjes uit te kruipen, of af te gooien. Als laatste plek aan de voet van een onverwoestbaar stenen kruis, wat lag ie daar mooi, daar kan je toch van alles omheen fantaseren, is het niet?

Wandeling bij Belfort, donderdag 27 mei 2004 - Nico Taen

Het weer was anders dan we gewend waren, bewolkt en fris. We waren met 13 personen. In Lalbenque liet ik Loes verkeerd rijden, maar verder hadden we geen last van 13.

De eerste afspraak was de kerk in Belfort, dat ging goed. Van daar naar het begin van de wandeling, gelukkig bij enige bebouwing. Het onverharde pad op de kaart bleek half verhard te zijn, een vervolg van de weg waarvan we vandaan waren gekomen. Na enig zoeken, waarbij ik nog het kompas gebruikte, vonden we de goede richting.

Meteen al bij het begin zagen we de mooie open omgeving, wat landschappelijk veel beloofde. Het werd helemaal waargemaakt toen we een heuveltje beklommen met bovenop rondom uitzicht. Aan alle kanten een mooi heuvelachtig landschap met kleurige begroeiing. Ondanks dat het pas 10 uur was, werd daar koffie gedronken om te genieten. De zon brak even door en de kerk en het dorpje Belfort werd belicht. Heel mooi.

Herman kon helaas niet bij de meertjes komen die daar waren en ook verder onderweg niet. Dus geen slakjes. De bloemen in de veldjes stonden volop in bloei hetgeen een prachtig kleurenspeel gaf. Er waren op sommige veldjes niet veel orchideeën, maar massa's!

De grote gele brem langs de kant van de weg met alleen een latijnse naam doopte ik de 'welriekende brem' omdat de lekkere maar indringende geur overal te ruiken was. Er werden wel vele mooie planten gevonden en gedetermineerd. Zoals op bijna alle excursies waren er maar weinig vogels te zien. Alleen de wandeling van Wim Loode de dag hiervoor [26 mei] leverde leuke waarnemingen op. De hele wandeling tot bij de lunchplaats bij een kerkje was een aaneenschakeling van landschappelijke en bloemrijke hoogtepunten. Het was wel fijn dat het bewolkt was, omdat het in dat open gebied heel heet zou zijn geweest in de zon.

De terugweg ging via een 'steile' afdaling langs een boomgaard waar enige ons onbekende soorten groeiden. Er waren netten over gespannen tegen de zon en de hagel? Vanaf het beekje beneden kwam er een lange klim langs korenvelden. Wat een tegenstelling met het eerste deel. Om ca. half drie waren we bij de auto's, een halve dag?

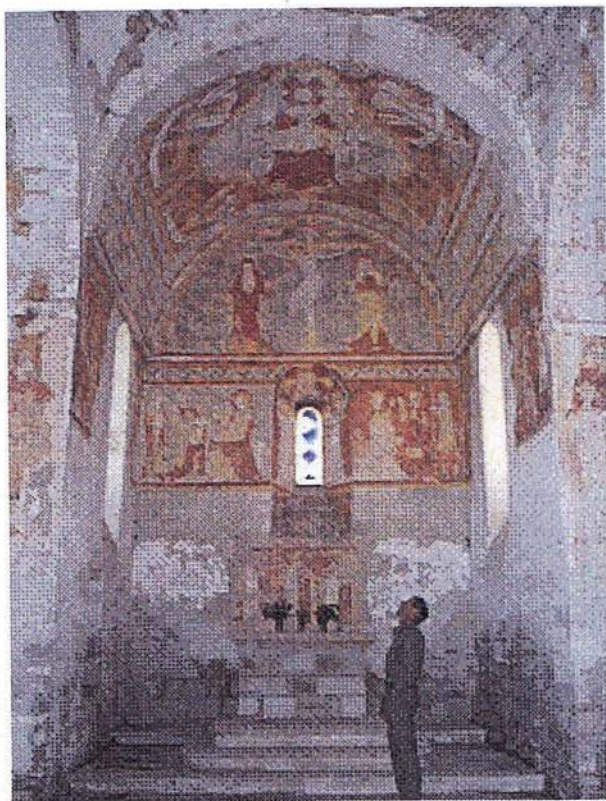
Rijdend in de auto zagen we nog een paar prachtige klapprozenvelden. Een van de dames met een rood truitje liet zich midden in zo'n veld fotograferen. We waren allemaal zeer voldaan van deze mooiste wandeling.

Van klokje tot uilenbal - Gerard Harteveld

Zaterdag, de laatste dag van het kamp Lalbenque. De laatste poging het spiegelklokje te vinden had succes voor de derde keer op tweemansexcursie bij Belfort. Erg heet was het en groot de voldoening. Prachtig panorama ook.

In de nogal massieve Saint Martin in Montpezat bleken binnen prachtige Vlaamse wandtapijten uit de 14de eeuw te hangen voorstellende vijftien taferelen uit het leven van Sint Maarten. De Fransman die Adri en mij enthousiast een uitvoerige privé-rondleiding gaf, bleek de schrijver van het met fraaie, door zijn zoon gemaakte, foto's verlichte boekje te zijn dat hij ons zo maar cadeau deed. Mij trof de ruim 500 jaar oude stenen pieta "Notre Dame de Pitié".

Ook kregen we de sleutel van de enkele kilometers verderop gelegen 14de eeuwse woudkapel mee. Daar was het weer heerlijk koel, de sfeer bijzonder, sereen. We hebben daar om beurten gezongen in die oude gewijde ruimte met zo'n mooie akoestiek. De in 1957 herontdekte fresco's waren van ontroerende eenvoud en schoonheid.

église Notre-Dame de Saux
XIVe et XVe siècle,
peintres murales du XVIe siècle

Boven in de toren honderden uilenballen waaronder zeer verse.

Weer thuis ervaar ik dat het kamp Lalbenque een bijzondere belevenis is. Het leven na Lalbenque is anders dan dat daarvoor. Immers, je kunt niet twee keer in dezelfde rivier stappen.

44°15'48.05"N 1°27'04.62"E

Voer voor biologen – Jos van Zalen

*We zouden naar een bruiloft
Of anders naar de griel
Het werd echter geen van beiden
Omdat het water heftig viel
En tussen donderslagen en
Felle bliksemschicht heb ik bij
Mijn tent genoten, want hoera
Ik had weer licht.*

*Bon Soir Bonsoir
Avec vous nous sommes heureux
Tous les biens pour toutes
Deux
Vous faisez un jour brillee
Parceque vous êtes mariee
Bon soir bon soir*

Vooral de eerste week heb ik de halve dagexcursies gemist. Ik ben geen bioloog en als ik me al bioloog mag noemen, want het is tenslotte geen beschermd beroep, dan graag daarvoor het bijvoegelijk naamwoord toeristisch geplaatst. Toeristisch bioloog wel met interesse maar niet dat gedrevene en toegewijde waarom ik een aantal deelnemers heb bewonderd en benijd.

Op een Korstmos

*Een algje vocht voor haar bestaan,
Doch solo kon ze het niet aan.
Ze heeft een schimmel uitgekozen
En leeft nu voort in symbiose.*

Op mijn manier heb ik mijn weg gezocht en vooral in de tweede week mijn hoogtepunten beleefd. Gekozen voor de lange wandelingen in terreinen waar ik nooit de weg gevonden zou hebben. Heel veel respect en bewondering voor de mensen die echt kaart kunnen lezen. Een doodlopend pad. Toch zitten we goed. Even over het prikkeldraad. Ja ook dat gesloten hek over en waarachtig, gehoorzaam doen wat er gezegd werd. kwam ik weer op de uitgangspunten terug.

Open brief aan de kampleiding

*Een kamp te leiden in Albenque,
een lichte klus zo zou je denken.
Doch dat is iets dat schijnt en lijkt,
want na enkele dagen blijkt,
dat, al gaat het om 20 mensen,
het kamp verstopt raakt van ieders wensen.
De een wil hoog de ander laag,
Een hele dag, een halve graag,
Besturen wordt equilibreren,
Met voors en tegens steeds jongleren.
't Is dansen op het slappe koord.
Hoe houd ik ieder binnenboord?
Dank zij verstandig manouvreren
Kunnen we terugkijkend constateren
Dat het fijn is om terug te denken
Aan die weken in Albenque.*

De slakkenpakker vertelt - Herman Roode

47 soorten huisjesslakken, 8 soorten naaktslakken en 7 soorten zoetwaterslakken dit vind ik een goede lijst, we zaten dan ook op een zeer kalkrijk gebied, waar veel huisjesslakken leven. Tijdens het kamp had ik al een aantal slakken gedetermineerd, maar thuis na het uitzeven van strooisel en het bekijken onder de bino kwamen er nog meer soorten te voorschijn.

Tijdens het uitzoeken van de slakken kwam er een beestje uit de slakken lopen. Eerst dacht ik dat het een larve was, maar al snel ontdekte ik dat het een vrouwtje van de donkere slakkevretter *Drilus concolor* was (zie foto 1).

Het mannetje en vrouwtje verschillen nogal. De man lijkt op een kever, de vrouw op een larve ook wel een wandelend eizak genoemd (zie foto 2).

De larve van de slakkenvreter zoekt een slak op, gaat op het huisje zitten (zie foto 3) en bijt de slak in het lichaam. De slak trek zich terug in zijn huisje. Komt de slak er later weer uit, dan bijt de slakkenvreter weer toe, wat zich een aantal keren herhaalt. In de beten zit een gif die de slak verlamt, waarna de slakkenvreter de slak leeg zuigt en het huisje als overwinteringsplaats gebruikt. Zo leer ik elke keer weer nieuwe dingen over de slakken en hun vijanden.

		<u>Waarnemingen Mollusken</u>			
Huisjesslakken	Latijnse	naam	Ned.	naam	Vindplaats
Chondrinidae	Abida	secale		korenkorrelslak	1-10
	Abida	polyodon		(korrelslak)	1
	Chondrina	avenacea		haverkorrelslak	10
Clausiliidae	Balea	perversa		schorshoren	2-4
	Clausilia	rugosa parvula	kleine	clausilia	1-5-6-7
	Cochlodina	laminata	gladde	clausilia	8
Cochlicopidae	Cochlicopa	lubrica	glanzende	agaathoren	1
Cyclophoridae	Cochlostoma	septenspirale		rotshorentje	zeer algemeen
Ellobiidae	Carychium	tridentatum	slanke	dwer gslak	1
Endodontidae	Discus	rotundatus		boerenknoopje	algemeen
	Punctum	pygmaeum		dwer gpuntje	2
Enidae	Merdigera	obscura	donkere	torenslak	1-7
	Zebrina	detrita		(torenslak)	3
Ferussaciidae	Cecilioides	acicula		blindslak	1-10
Helicidae	Candidula	gigaxii	fijngeribde	grasslak	3
	Candidula	intersecta	grofgeribde	grasslak	3-9
	Cepaea	hortensis	witgerande	tuinslak	5-8
	Cepaea	nemoralis		tuinslak	algemeen

	Cernuella	virgata	bolle	duinslak	2-7
	Chilostoma	squamatinum			8
	Helicella	itala		heideslak	zeer algemeen
	Helicigona	lapidica		steenbikker	algemeen
	Helicodonta	obvoluta	opgerolde	tandslak	8
	Helix	aspersa		segrijnslak	algemeen
	Helix	pomatia		wijngaardslak	7-8
	Hygromia	cinctella	gekielde	loofslak	4-5
	Hygromia	limbata			4-5-8
	Monacha	cartusiana	kleine	kartuizerslak	9
	Trichia	hispida		haarslak	algemeen
Orculidae	Sphyradium	doliolum		vaatjesslak	1
Pomatiasidae	Pomatias	elegans	geruite	rondmondhoren	zeer algemeen
Pupillidae	Lauria	cylindracea	genaveld	tonnetje	10
	Pupilla	muscorum		mostonnetje	10
	Pupilla	triplicata	drietand-	mostonnetje	1-10
Pyramidulidae	Pyramidula	rupestris		rotstol	2-6-10
Succineidae	Succinea	putris		barnsteenslak	4-5
Valloniidae	Vallonia	costata	geribde	jachthorenslak	1-10
	Vallonia	excentrica	scheve	jachthorenslak	1-10
	Acanthinula	aculeate		stekelslak	3-6
Vertiginidae	Truncatellina	callicratis	zuidelijke	korfslak	1
	Vertigo	antivertigo	dikke	korfslak	1-6
	Vertigo	pusilla	kleine	korfslak	4-6
Vitrinidae	Phenacolimax	major	grote	glasslak	1-3-4-6-8-10
Zonitidae	Oxychilus	cellarius	kelder	glansslak	2
	Retinella	incerta			8
	Vitrea	contracta	kleine	kristalslak	1-2
	Zonitoides	nitidus	donkere	glimslak	5

	Latijnse naam	naam	Ned.	naam	Vindplaats
Naaktslakken					
Arionidae	Arion	circumscriptus	grauwe	wegslak	7
	Arion	hortensis	zwarte	wegslak	4-8
	Arion	rufus		wegslak	4-5
	Arion	subfuscus	bruine	wegslak	4-6
Limacidae	Deroceras	laeve	kleine	akkerslak	9
	Deroceras	reticulatum	gevlekte	akkerslak	1-5
	Lehmannia	marginata	bos	aardslak	1
Testacellidae	Testacella	spec.		(schelpje schildslak)	1-5
Zoetwaterslakken					
Acroloxidae	Acroloxus	lacustris	ovale	kapslak	11
Ancylidae	Ancyls	fluvialis	ronde	beekmuts	8
Bythiniidae	Bithynia	tentaculata	grote	diepslak	8
Lymnaeidae	Galba	truncatula		leverbotslak	4
Lymnaeidae	Radix	auricularia	oorvormige	poelslak	8
Physidae	Physa	fontinalis	bron-	blaashoren	2
Planorbidae	Anisus	leucostomus	geronde	schijfhoren	4

Legenda van vindplaatsen

1	Op en rondom de camping Lalbenque, diverse data		
2	Laburgarde	17-05	7 Braunhie causses 24-05
3	Fontanes	18-05	8 Dal van de Vers 25-05
4	Les Tuileries	18-05 & 28-05	9 Belfort 27-05
5	La vallée de la Masse	19-05	10 Romeinse waterleiding, Vers 24-05
6	Concots	22-05	11 Villeseque 20-05

Uitwerking enquête KNNV kamp "Causses" mei 2004 - Thijs Duijm

De negen vragen:

Ga je naar een KNNV-kamp

- a) voor de gezelligheid?
- b) om andere mensen te ontmoeten ?
- c) om met anderen een goed kamp te realiseren ?
- d) om een nieuw gebied te leren kennen ?
- e) om een gebied beter te leren kennen ?
- f) om planten, vogels, andere dieren te zien ?
- g) om planten, vogels, andere dieren beter te leren kennen?
- h) om (beter) inzicht in het landschap (samenhang, geschiedenis) te krijgen?
- i) om de verworven kennis en inzichten te kunnen uitdragen ?

Gevraagd werd te antwoorden door middel van het toekennen van een cijfer, en wel:

0 = nee, 1 = een beetje, 2 = ja, 3= ja met veel nadruk.

Gevraagd werd individuele en persoonlijke beantwoording, anonym.

Het kamp had 22 deelnemers, er werden 22 ingevulde formulieren ontvangen.

Overzicht van de antwoorden en hun verwerking.

Vraag	Ga je naar een KNNV-kamp	Nee		Een beetje		Ja		Ja met nadruk		Totaal score	Gem score
A	voor de gezelligheid?	-		5	22,7%	15	68,2%	2	9,1%	41	1,9
B	om andere mensen te ontmoeten?	1	4,5%	8	36,4%	12	54,5%	1	4,5%	35	1,6
C	om met anderen een goed kamp te realiseren?	1	4,5%	4	18,2%	14	63,6%	3	13,6%	41	1,9
D	om een nieuw gebied te leren kennen?	2	9,1%	2	9,1%	9,5	43,2%	8,5	38,6%	46,5	2,1
E	om een gebied beter te leren kennen?	2	9,1%	7	31,8%	8	36,4%	5	22,7%	38	1,7
F	om planten, vogels, andere dieren te zien?	-		1	4,5%	5	22,7%	16	72,7%	59	2,7
G	om planten, vogels, andere dieren <u>beter</u> te leren kennen?	-		4	18,2%	10	45,5%	8	36,4%	48	2,2
H	om (beter) inzicht in het landschap (samenhang, geschiedenis) te krijgen?	-		2	9,1%	14	63,6%	6	27,3%	48	2,2
I	om de verworven kennis en inzichten te kunnen uitdragen?	2	9,1%	15	68,2%	3	13,6%	2	9,1%	27	1,2

Conclusies:

De verschillen in antwoorden tussen de deelnemers zijn niet opvallend groot en ook de verschillen tussen de vragen zijn beperkt. Niettemin is het duidelijk dat maar een beperkt aantal deelnemers naar een kamp komt "om verworven kennis en inzichten uit te dragen" en dat vrijwel iedereen naar dit kamp kwam "om een nieuw gebied te leren kennen".

Zeer positief zijn ook de antwoorden op vraag f, g en h: men komt naar het kamp "om planten, vogels, andere dieren (beter) te leren kennen en om een (beter) inzicht in het landschap (samenhang, geschiedenis) te krijgen". De gezelligheid speelt eveneens een positieve rol, evenals het doel "om met anderen samen een goed kamp te realiseren".

Deze enquête is met nadruk niet opgezet als een evaluatie van het kamp zelf. Enerzijds omdat zo iets op de weg van kampbestuur en/of AKC zou liggen en anderzijds omdat zo'n enquête niet eventjes geïmproviseerd zou mogen worden, maar o.a. zou moeten uitgaan van doelstellingen, die van te voren bekend / vastgesteld zouden moeten zijn.

Mijn eerste keer - Gerard Plat

Goede kennissen binnen de KNNV zeggen al jaren tegen mij “zo’n KNNV kamp dat is nu net iets voor jou”. Dit jaar besloot ik de gok te wagen. Het tijdstip was gunstig en bovendien was ik nog de eigenaar van een flink aantal niet opgenomen vrije dagen. De wervende aankondiging in de Kamp-Natura deed de rest. Deze aankondiging zorgde er echter wel voor de eerste verrassing: het kamp was helemaal niet in de Causses maar een stukje ten zuiden daarvan in de Quercy. Met veel moeite zou je het nog net Petit Causses kunnen noemen. De tweede verrassing was toen ik werd opgebeld met de vraag of ik excursieleider zou willen zijn. Op mijn vraag wat dat precies inhield, kreeg ik als antwoord dat ik daar op de kaderdag wel meer over zou horen. De derde verrassing was, dat er maar heel weinig natuurhistorisch bekend was over dit gebied. Maar gelukkig houd ik wel van verrassingen. En zo ging ik half mij met nog heel veel onbeantwoorde vragen naar Lalbenque. Eenmaal weer thuis en terugkijkend op hoe ik het nu gevonden heb kan ik alleen maar zeggen dat het mij goed is bevallen. Ondanks enkele strubbelingen in de eerste week en het feit dat ik de organisatie van zo’n kamp “met reglementen en een bestuur” niet meer van deze tijd vind. Volgens mij zou de AKC eens na moeten denken hoe men in deze tijd, waarin eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid, in alle geledingen van de samenleving vanzelfsprekend zijn, nog aansluiting kan vinden met realiteit en de behoefte van de KNNV leden die niet van oudsher met deze kampen zijn opgegroeid.

Na deze misschien wel erg lange inleiding wil ik mij beperken tot wat mij is bij gebleven op natuur- en cultuurhistorisch gebied. De mooiste gelegenheid hiervoor is om dit te doen aan de hand van de wandeling die Marc, Wendy, Henny en ik maakten op de laatste dag. Deze wandeling (de verschrikkelijke 10,5 km van Lalbenque) geeft een goede indruk van wat er zoal in dit gebied te zien is.

Het begon al leuk toen we eerst door de kleine steegjes in het dorp, langs de boulangerie gingen om daar wat lekkers voor onderweg aan te schaffen. Aan de achterkant van het dorp hoorden wij de Hop al weer hoepen. Het misschien wel enige nonnetje van het klooster, ik zag tenminste nooit een ander, was de geraniums alweer aan het verzorgen. Het café was al open, maar we lieten ons niet verleiden, we waren op pad, hadden een missie. En wel deze: de gehele wandeling lopen, wat voor ons alleen nog maar de jongste en oudste deelnemer van het kamp gelukt was. Als je Lalbenque uitloopt richting Laburgade is het eerste wat je opvalt de prachtige duiventil net buiten het dorp.

In de berm zagen we al het Spiegelklokje. Waar we eerder in de week nog moesten zoeken naar enkele exemplaren stonden ze hier zo dichtbij gewoon volop in de berm. Henny zwaaide zo af en toe al driftig met haar vlindernetje en ook de nodige vogels werden gespot. Na een tijdje kwamen we bij de dolmen. Helaas staan zij op particulier terrein en is ons alleen een blik op afstand gegund. Iets verder op gingen we een bospad in. Links hiervan ligt een kalkhelling. Uiteraard gingen we deze even bekijken en zagen we een groot gedeelte van de flora die we op de verschillende causses al eerder zagen. De vlinders vlogen ook volop en we vingen hier o.a. een mooie Luzernevlinder. Onze imitaties van de Wielewaal werden volop beantwoord. Op gegeven moment zagen we vier exemplaren tegelijk. Ook het krassende geluid dat ze soms ook maken, was goed te horen. De tocht voerde ons verder naar een mooie waterput. Via traptreden kun je afdalen in de overigens niet zo diepe put. Helaas konden we de verwachte Marmersalamanders niet vinden. Nadat we een steil heuveltje hadden beklommen, kwamen we bij een Garriotte waar we onze aanschafte soesjes en koeken aten. Hoe langer je er mee rondsjouwt in je rugzak hoe lekkerder ze smaken.

Deze Garriottes dienden als verblijf voor de herder in deze verder vrijwel verlaten streken. In de grotere, die we later nog tegen kwamen op onze tocht, woonde men ook. Nadat we de weg naar Laburgade gekruist hadden kwamen we in een heel ander gebied. Langzaam daalden we af over een pad van rode fossiele zandafzetting uit een warmere periode tussen twee ijstijden. Vanuit het dal, waardoor een beekje stroomt, hadden we een mooi uitzicht op het beekdal. Langs de beek besteden we ook nog wat tijd om

enkele planten te determineren. We vonden verder nog Hondskruid, Walstro bremraap en een Bloemkrabspin verstopt tussen de bloemblaadjes van een Duifkruid. Ondertussen vlogen er ook nog diverse vlinders. Op het pad dat we verder volgden, zag Marc een Vuursalamander in de volle zon, zich zeer sloom door het stof voortslepen. Ik was er al voorbij gelopen zonder hem te zien. Prachtig was hij: zwart met geel. Het leek zo'n kunststof speelgoed hagedis en zo voelde ie ook aan. Nadat hij liefdevol met water uit de drinkfles van Wendy was afgekoeld, kwam er wat meer leven in en werd hij verderop tussen de vochtige begroeiing gezet. Even later toen we bij een wasplaats kwamen besloten we dat dit een veel betere omgeving was voor een Vuursalamander.

Deze wasplaats is nog heel lang door de plaatselijke bevolking gebruikt. In het grote bassin zagen we een paar Marmer-salamanders. Gelukkig was Marc bereid zich grotendeels te ontkleden en er een voor ons te vangen. Dat hij bijna stierf van de kou, kon ons niet boeien. De Marmersalamander wel! Nadat Marc weer een beetje was opgewarmd, liepen we verder richting het Chateau de Paulliac. Het chateau wordt zo te zien gebruikt als boerderij, maar het fijne kwamen we er niet van te weten. Wel is de toren voorzien van een soort duiventil. De duiven hebben in vroegere tijden van schaarste een belangrijke rol gespeeld in deze arme streken. Ze vormden een van de belangrijkste eiwitbronnen in dit gebied. Waar wij de duiven-houderij voornamelijk kennen als een adellijk voorbehouden recht, was het hier een belangrijke voedselbron voor iedereen. Daarna volgden we een lang gravelpad door de truffelakkers te westen van Lalbenque. En natuurlijk zagen we ze wel de Spinnen, Bijen-, Vliegenorchis en het soldaatje, de harlekijn, het mannetje, de spin en de diverse andere orchissen

Maar die kenden we inmiddels al, er werd alleen terloops even met een stok naar gewezen. Alleen voor de bijna bloeiende Bokkenorchis stopten we nog even voor we terugkeerden op de camping.

Of er na deze eerste keer nog een volgende keer komt? Daar moet ik nog eens goed over nadenken !!

lithoorn 8-7-2004

Hallo Wendy

Bij thuiskomst van onze Franse vakantie ponden we jouw brief om een stukje te schrijven voor het verslag.

We hebben een fantastische tijd gehad in Halbenque, vooral door de inruet van Puleas en Erika hebben we de hele streek goed leren kennen met de verschillende landschappen met o.a. Causses blanc, Forêt de Braunhrie, de groeve Cayssac de diverse pigeoniers de lavoirs en caselles en garottes (stenen herdershutten).

En dan de hoeveelheid ORchideeën nog nooit zoveel soorten in 14 dagen gezien. Ook het weer werkte prima mee, alleen maar zon. Een genellige maaltijd op het prachtige terras van Erika en Puleas met gigantisch uitzicht, alleen de wolken waren Hollands.

Melks nog een goed verzorgde dia avond en tot slot een genamelyke maaltijd melks met Barbecue en dat bij de K.N.N.V.

Kortom veel lof voor het bestuur en medekampgenoten

Groetjes van Wim
en Rieke

Mijmeringen bij de waarnemingslijsten - Wendy Bach Kolling

Door het invoeren en het nakijken van de gegevens uit de waarnemingslijsten van dit KNNV-kampeerkamp begon ik te mijmeren over het nut en de informatieve waarde van deze lijsten. Zelf vind ik het leuk om te noteren, omdat ik op die manier gedwongen wordt beter te kijken en daardoor sneller nieuwe plantennamen leer, het is voor mij een soort memory-game.

Bijna iedereen, mijzelf inclusief, noteert waarnemingen als een soort streeplijsten waardoor je meer informatie krijgt over interesse en kennis van de waarnemer dan over het gebied, flora en/of fauna. En aan het einde van 2 weken excursieve wandelingen noteren de meesten alleen nog de bijzondere vondsten. Een enkeling geeft aan dat er door verschillende 'terreintypen' is gelopen en dat er verschillende vegetaties te zien waren. Dit was mijn 3e KNNV-kampeerkamp en ik neem me voor om bij een volgende gelegenheid waarnemingen meer op deze manier te noteren! Zo leer je altijd weer wat.

Lalbenque en omgeving zijn natuurlijk bij uitstek geschikt voor Orchideeën-fans. Door de excursies met Lucas Blom en de uitstekende plaatselijke gidsen kregen we snel en zonder veel persoonlijke inspanning, veel gedetailleerde informatie over vegetatie, flora, landschap en geologie van het gebied. In dit gebied kom je elke dag wel door en langs dezelfde terreintypen zodat je namen van nieuwe soorten spelenderwijs leert.

Als dit kampeerkamp nog een keer herhaald wordt zou je bijvoorbeeld in de tweede week wat meer aandacht kunnen besteden aan vegetatie[s]opnamen [pelouse, lande, cause; eikebossen; akker/wegranden etc.]. Door de contacten van Lucas Blom met de plaatselijke natuurgroepen is het misschien ook mogelijk om een actieve bijdrage te geven aan natuur- cultuur- en/of landschapsbeheer.

Flora's en andere werken nuttig in de Quercy

- ANONYMUS** —. LA CARRIERE DE LA PLAGE AUX PTEROSAURES, Crayssac (Lot). Paleo-Aquitania.
Brochure (in het Frans heet zo iets een "Plaque") over de Pterosauriërs.
- DIVERS** 1999. LES CAUSSES DU QUERCY. Un territoire de qualité. Parc naturel régional des Causses du Quercy :
Labastide-Murat.
Een brochure over de doelen/doelstellingen van het Parc régional des Causses du Quercy.
- DIVERS** 2003. DECOUVRIR ... LES PELOUSES SECHES DES CAUSSES DU QUERCY. Parc naturel régional des Causses du Quercy :
Labastide-Murat.
*Een brochure over de droge graslandecosystemen van de verschillende kalkplateaus in het departement Lot in
samenhang met het "Life 2"programma.*
- DIVERS** 2003. GUIDE DECOUVERTE, "OUVRONS LES YEUX". BRAUNHIE; Circuit de Planagrèze. Espaces Naturels Sensibles du
Lot. Conseil General du Lot : Cahors.
- DIVERS** 2003. GUIDE DECOUVERTE, "OUVRONS LES YEUX". VALLEE DE LA MASSE. Espaces Naturels Sensibles du Lot. Conseil
General du Lot : Cahors.
*Bundeltjes "ontdekkingskaarten" voor een wandeling over het plateau van Braunhie (men spreke "Bronje") &
voor de wandeling door de vallei van de Masse — kaarten die je in de "patrijspoorten" langs de route kunt steken.*
- RUDOLF BAKKER** 1999. ALTIJD WEER FRANKRIJK, en andere Gallische hartenkreten. De Arbeiderspers :
Amsterdam/Antwerpen. ISBN 90 295 0349 1.
*Niet alleen een "vrolijk" Gallisch boek over de (on)gemakken van het leven in Frankrijk, maar ook een
hoofdstukje "Gramat": over de kleine cause aldaar (en nog veel meer).*
- MARÇ CHAVANNES** 2000. FRANKRIJK ACHTER DE SCHERMEN. Prometheus/NRCHandelsblad : Amsterdam/Rotterdam.
ISBN .....
- Een aardige schets van het Franse doen en laten; echter veel meer vanuit een elitair en Parijs' Journalisten-
perspectief als het boek van Rudolf Bakker, en daardoor soms nogal stereotiep.*
- CHRISTIAN BERNARD** (avec collaboration de G. FABRE) 1996. FLORE DES CAUSSES, hautes terres, gorges, vallées et
vallons (Aveyron, Lozère, Hérault et Gard). Bull.de la Soc. bot. du Centre-Ouest, numéro spécial : 14, Saint-
Sulpice-de-Royan. ISSN 0154 9898
Een serieuze flora voor de (echte) Causses - de meer atlantische soorten uit de kleine causses missen dus.
- CHRISTIAN BERNARD** 1997. FLEURS ET PAYSAGES DES CAUSSES. Éditions du Rouergue : Rodez. ISBN 2 84156 073 2.
*Vooral een plaatjesboek met foto's van de opvallende (echte) Causses-planten, biedt daarnaast ook een
beknopte geologische en landschappelijke inleiding.*
- GASTON BONNIER & GEORGES DE LAYENS** 1977 / 1987 (herdrukken). FLORE COMPLETE PORTATIVE de la France de la Suisse
et de la Belgique. Librairie Générale de l'Enseignement (1977) / Belin (1987) : Paris.
*"Flore complète": handzaam, eenvoudig, en dwars - een beetje a-la de Eggelte-flora - wel wat verouderd en
beslist niet echt "compleet" - nog steeds in "nieuwe" facsimilé herdrukken verkrijgbaar*
- H. COSTE** 1937 (1900-1903). FLORE DESCRIPTIVE ET ILLUSTRÉE DE LA FRANCE, de la Corse et des contrées limitrophes. 2e
édition. (3 tomes). Librairie des Sciences et des Arts. (1950 pgs.) + P. Jovet & R. de Vilmorin 1972, 1974,
1975, 1977, 1979, 1985, 1990. Suppléments
- PHILIPPE DANTON & MICHEL BAFFRAY** 1995 INVENTAIRE DES PLANTES PROTÉGÉES EN FRANCE. Éditions Nathan : Paris / Ass.
française pour la conservation des espèces végétales (A.C.C.E.V.) : Mulhouse. ISBN 2 09 260677 8. Alle "rode
lijst soorten" met korte beschrijving, verspreiding en een foto - geeft een indruk van al die zeldzaamheden die je
meestal alleen in de flora tegenkomt. NB rond ISBN-nr enige onduidelijkheid (26/36)
- J.E. DELANGHE ET AL.** 1988 FLORA VAN BELGIË, et Groothertogdom Luxemburg, Noord-Frankrijk en de aangrenzende
gebieden (Pteridofyten en Spermatofyten). (2e druk) Het Patrimonium van de Nationale Plantentuin van België :
Meise. ISBN 90 72619 01 3.
*Dé standaard-flora voor Nederland, België en het nabije buitenland - deze flora is vaak makkelijker dan de
"Heukels" en geeft door zijn wetenschappelijke en tweetalige achtergrond een goede steun bij het gebruik van
andere "vreemde" flora's - er is inmiddels een 3e druk - en ook in het Frans verkrijgbaar!*
- MARC DUQUET** (red.) 1992/1995 INVENTAIRE DE LA FAUNE DE FRANCE. Éditions Nathan : Paris / Muséum National
d'Histoire Naturelle : Paris. ISBN 2 09 260404 X.
*Van alle "hogere" diersoorten een korte beschrijving, verspreiding en afbeelding, de "lagere" diersoorten alleen
globaal per groep.*
- PAUL FOURNIER** 1977 LES QUATRES FLORES DE LA FRANCE, Corse comprise (Générale, Alpine, Méditerranéenne,
Litorale). <2e tweedelige editie> Editions Lechevalier : Paris. ISBN 2 7205 0493 9.
Dé oude standaard flora - er is een nieuwe nu weer eendelige heruitgave, wel verouderd, en prijzig.

	Naam
1	1 Jaap Rieder
2	2 Ely Vader
3	3 Henny Roode
4	4 Herman Roode
5	5 Nlco (N.J.M.) Tean
6	6 Gerard (G.H.) Plat
7	7 Jos van Zaalen
8	8 Hans(je) Gelderblom
9	9 Marc Schmitz
10	10 Loes Hoeksema
11	11 Jelle Schuurmans
12	12 Thijs Duijm
13	13 Sicco Ens
14	14 Wim van Zullen
15	15 Riek van Zullen
16	16 Gerard Harteveld
17	17 Adrl Harteveld-Bol
18	18 Nel Koorengewel
19	19 Bert de Vries
20	20 Letje de Vries-Ens
21	21 Wendy Bach Kolling
22	22 Ronald Busman
23	23 Wim Loode
24	24 Iris Martens
	A Lucas (L.H.) Blom
	B Erica Landwehr

Overzicht excursies + activiteiten KNNV kampeerkamp Quercy / causses / Lalbenque 2004

Datum	Waar	Onder leiding van	Onderwerp	
Maandag	17-mei-04	Rondwandeling Laburgade-Aujols "Circuit des puits et des lavoirs"	Jelle Schuurmans	Wandeling
		VVV wandeling Lalbenque "Circuit de Chateau de Pouliac" [bekort tot 8,5 km]	Gerard Hartevelde	Wandeling
		VVV wandeling Lalbenque "Circuit de Chateau de Pouliac" [10,5 km]	Ronald Busman & Thijs Duijm	Wandeling
Dinsdag	18-mei-04	Vochtige weiden en oude duiventil bij Fontanes [ochtend]	Lucas Blom	Orchideeën
		Stukje causse bij Bouyssols [ochtend]	Lucas Blom	Causse
		Lunch bij Lucas en Erica Blom + bezoek tuin	Erica & Lucas Blom	Tuin
		Causse en moeras bij les Tuileries [middag]	Lucas Blom	Orchideeën
		Causse bij Rendier met Ophris lutea [middag]	Lucas Blom	Orchideeën
Woensdag	19-mei-04	Les Arques / La Vallée de la Masse; Nat/drass landschap, minder kalkrijk; kastanjebossen	Carol Wright, plaatselijke gids	Landschap, flora, fauna, geologie
Donderdag	20-mei-04	Causse blanc [vanuit Villesèque]	Marc Esslinger / Lot Nature	Flora en vegetatie
Vrijdag	21-mei-04	Crayssac Mairie [film] en bezoek aan groeve bij Crayssac [ochtend]	Archeologische vrijwilligersgroep	Geologie: Pterosaurussporen
		Cahors [middag]		Cultuur
Zaterdag	22-mei-04	Cocots - terrein echtpaar Gray [ochtend]; lunch; Franse natuur- & milieumark; wandeling in de omgeving	Marc Esslinger - LPO [Franse vogelbescherming]	Wandeling
		Wandeling ten zuiden van Lalbenque	Bert de Vries	Wandeling
Zondag	23-mei-04	Zuidelijke rand van de Colemesse Voorverkenning Grielentocht	Sicco Ens & Jelle Schuurmans Marc Schmitz	Wandeling Voorverkenning
Maandag	24-mei-04	<u>Driedelinge excursie:</u>		
		Rondwandeling Arcambal [ochtend]	Wim van Zuilen	Wandeling
		Aqueduct bij Vers [ochtend] & lunch in Vers-vallei	Lucas Blom	Cultuur, natuur
		Forêt de Braunhie [middag]	Damien Aronga, plaatselijke gids	Landschap, grotten, karst
		Rondom de camping	Jelle Schuurmans	Wandeling
Dinsdag	25-mei-04	<u>Tweedelige excursie</u>	Olivier Marchal, werkzaam bij	
		Dal van de Vers [ochtend]	Parc Régional des Causses du	Landschap, vegetatie, flora
		Oppidium van Murcens [middag]	Quercy	Landschap, vegetatie, flora
		Grotten van Pech Merle	Adrie + Gerard Hartevelde	Grotten
Woensdag	26-mei-04	Wandeling ten NO van Lalbenque "Grielentocht"	Wim Loode	Wandeling
		VVV wandeling bij Lalbenque "Circuit de Pyerelevade"	Wim van Zuilen / Henny Roode	Wandeling
		Voorverkenning Belfort	Marc Schmitz	Voorverkenning
Donderdag	27-mei-04	Wandeling bij Belfort	Nico Taen	Wandeling
		Wandeling bij Bouzies [Lot] - St Cirq Lapopie	Jelle Schuurmans	Wandeling
		GR -> Pech Merle	Ronald Busman & Hans Gelderblom	Wandeling
		Voorverkenning Cremps & Tuileries	Marc Schmitz	Voorverkenning
Vrijdag	28-mei-04	Avontuurlijke wandeling Cremps	Sicco Ens	Wandeling
		Sluipwandeling Tuileries	Herman Roode	Wandeling
		Wandeling Belfort	Adrie Hartevelde	Wandeling
Zaterdag	29-mei-04	VVV wandeling Lalbenque "Circuit de Chateau de Pouliac" [10,5 km]	Gerard Plat	Wandeling
		20 km rondwandeling Vers: door het dal van "le Vers" tot bijna bij "Oppidum de Murcens" en terug grotendeels door het dal van "Ruisseau de Nouaillac"	Ronald Busman & Jelle Schuurmans	Wandeling
		Saint Martin in Montpezat & 14de eeuwse woudkapel in Saux Hout verzamelen voor barbecue 's avonds	Adrie + Gerard Hartevelde Nico Taen	Cultuur

Legenda vindplaatsen; nrs verwijzen naar ontvangen waarnemingslijsten

A	Op en rondom de camping municipal Lalbenque	diverse data	
1	Rondwandeling Laburgade-Aujols "Circuit des puits et des lavoirs"	Maandag	17-mei-04
2	Vochtige grasland en oude duiventil bij Fontanes	Dinsdag	18-mei-04
3	Stukje droge causse bij Bouyssols		
4	Causse en moeras bij les Tuileries		
5	Les Arques / La Vallée de la Masse	Woensdag	19-mei-04
6	Causses blanc [vanuit Villesèque]	Donderdag	20-mei-04
7	Cocots - terrein echtpaar Gray	Zaterdag	22-mei-04
8	Wandeling ten zuiden van Lalbenque		
9	Zuidelijke rand van de Colernesse	Zondag	23-mei-04
10	Drie-delige excursie: Arcambal - Vers - Braunhie	Maandag	24-mei-04
11	Wandeling rond camping		
12	Dal van de Vers; Oppidium van Murcens	Dinsdag	25-mei-04
13	Wandeling ten NO van Lalbenque "Griellentocht"	Woensdag	26-mei-04
14	VVV wandeling bij Lalbenque "Circuit de Pyerelevade"		
15	Wandeling bij Belfort	Donderdag	27-mei-04
16	Wandeling bij Bouzies [Lot] - St Cirq Lapopie		
17	Avontuurlijke wandeling Cremps	Vrijdag	28-mei-04
18	Sluipwandeling Tuileries		
19	VVV wandeling Lalbenque "Circuit de Chateau de Pouliac" [10,5 km]	Zaterdag	29-mei-04

Bij de plantenlijst

We hadden het geluk dat het een nat voorjaar was geweest en tot de week dat wij kwamen was het slecht weer geweest. Veel vroege voorjaar-bloeiers stonden daarom nog in bloei. En, ook al gaat de natuur in deze streek achteruit, er is nog genoeg extensieve landbouw dus zijn er nog overal akkers en graanvelden met alle akkeronkruiden die in Nederland uiterst zeldzaam zijn geworden: spiegelklokjes, naaldenkervel, akkerboterbloem, straalscherm, gladiolen en orchideeën. Soms stonden er zoveel klapprozen in de akkers dat er geen graan meer te zien was.

Straalscherm, *Orlaya grandiflora*; akker in de buurt van Lalbenque 29/5/2004

Dankzij Lucas Blom zagen we zo'n 35, hopelijk juist genoteerde, soorten orchideeën. Daarnaast zagen we ook veel planten die kenmerkend zijn voor de Causse, zoals:

Carduncellus mitissimus
Belfort, 26/5/2004

Anthericum liliago
Lalbenque, 29/5/2004

Globularia vulgaris
"Grielenland" ten NO van Lalbenque, 23/5/04

Linum fruticosum
Belfort, 26/5/2004

Genista sagittalis
Cremps, 28/5/2004

Arenaria controversa
Beschermd; dit jaar massaal aanwezig
"Grielenland" ten NO van Lalbenque, 23/5/04

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Vindplaats	Frans naam e.a. zaken
Aceraceae	<i>Acer</i>	campestre	5, 6	Érable champêtre (Acérraille)
Aceraceae	<i>Acer</i>	monspesulanum	5, 6, 12	Érable de Montpellier
Orchidaceae	<i>Aceras</i>	anthrophorum	3, 7, 8, 19	Homme pendu - pelouses sèches
Asteraceae	<i>Achillea</i>	millefolium	6, 7, 9	Achillée millefeuille (Herbe de St Jean)
Poaceae	<i>Aegilops</i>	ovata [- geniculata]	12, 15	Égilops ovata
Hippocastanaceae	<i>Aesculus</i>	hippocastanus	5	Marronnier
Lamiaceae	<i>Ajuga</i>	chamaepitys	4, 9, 13	Bugle petit-pin
Lamiaceae	<i>Ajuga</i>	genevensis	17	Bugle de Genève
Lamiaceae	<i>Ajuga</i>	reptans	2, 5, 6	Bugle rampant (Petite consoude, Herbe de St Laurent, Dorve)
Brassicaceae	<i>Alliaria</i>	petiolata	6	Alliaire (Herbe à Tail, Julienne alliaire)
Betulaceae	<i>Alnus</i>	glutinosa	5 - Algemeen	Aune glutineux (Vergne)
Poaceae	<i>Alopecurus</i>	mysuroides	Algemeen	Vulpin des champs - akkerranden
Malvaceae	<i>Althaea</i>	hirsuta	12, 15, 17	Guimauve hérissée
Orchidaceae	<i>Anacamptis</i>	pyramidalis	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19	Orchis pyramidal
Primulaceae	<i>Anagallis</i>	arvensis	3, 8, 9, 10, 13, 15	Mouron des champs - Rode + blauwe vorm
Primulaceae	<i>Anagallis</i>	foemina	10, 13, 15, 16	Mouron bleu
Boraginaceae	<i>Anchusa</i>	arvensis	15	Lycopside des champs
Poaceae	<i>Anisantha</i>	sterilis	1, 2, 4	Brome stérile
Liliaceae	<i>Anthericum</i>	liliago	6, 7, 12, 16, 19	Phalangère à fleurs de lis (Bâton de St Joseph)
Poaceae	<i>Anthoxanthum</i>	odoratum	2, 7, 9	Flouve odorante (Chiendent odorant, Foin dur)
Apiaceae	<i>Anthriscus</i>	sylvestris	9	Cerfeuil sauvage (Persil sauvage, Ciguë blanche)
Fabaceae	<i>Anthyllis</i>	montana	3, 13	Anthyllide des montagnes - pelousse / causeuse
Fabaceae	<i>Anthyllis</i>	vulneraria s.l.	8, 15	Anthyllide vulnéraire (Triplet jaune, Tréfle des sables, Arnica)
Rosaceae	<i>Aphanes</i>	arvensis	A	Aphane des champs, Alchémille des champs
Liliaceae	<i>Aphyllanthes</i>	monspeliensis	4, 18	Aphyllanthe de Montpellier, "Bragalou" - pelousse / causeuse
Apiaceae	<i>Apium</i>	nodiflorum	5	Ache faux-cresson (Hélosciadie)
Ranunculaceae	<i>Aquilegia</i>	vulgaris	13, 16	Ancolie commune
Brassicaceae	<i>Arabis</i>	hirsuta s.l.	3, 6, 7, 9	Arabette hérissée
Brassicaceae	<i>Arabis</i>	turrita	12	Arabette tourette
Caryophyllaceae	<i>Arenaria</i>	controversa	6, 11, 13	Sabline controversée - PROTÉGÉE - pelousse/causeuse
Caryophyllaceae	<i>Arenaria</i>	serpyllifolia	6	Sabline à feuilles de serpolet
Fabaceae	<i>Argyrobium</i>	zanonii	3, 6, 13, 18	Argyrolobe / Cytise agenté - pelousse / causeuse
Poaceae	<i>Arrhenatherum</i>	elatum	6	Fromental élevé (Fenasse, Ray-grass français, Avoine élevée)
Asteraceae	<i>Artemisia</i>	alba [- camphorata]	3, 6	Armoise camphrée
Araceae	<i>Arum</i>	italicum	1, 4, 5, 8, 9, 15	Gout d'Italie (Arum d'Italie, Pied de veau)
Liliaceae	<i>Asparagus</i>	officinalis	10	Asperge officinale
Rubiaceae	<i>Asperula</i>	cynanchica	6	Herbe à l'esquinancie
Liliaceae	<i>Asphodelus</i>	albus	6	Asphodèle blanche (Poireau de chien, Bâton royal)
Aspleniaceae	<i>Asplenium</i>	adiantum-nigrum	1, 5, 12	Asplenium doradille noire
Aspleniaceae	<i>Asplenium</i>	ruta-muraria	Muurvegetaties	Asplenium ruta-muraria
Aspleniaceae	<i>Asplenium</i>	scolopendrium	5	Scolopendre
Aspleniaceae	<i>Asplenium</i>	trichomanes	5, 7	Capillaire des murailles
Brassicaceae	<i>Barbarea</i>	vulgaris	8	Barbarée commune
Asteraceae	<i>Bellis</i>	perennis	A, 6, 7, 9	Pâquerette vivace
Apiaceae	<i>Berula</i>	erecta	5	Petite berle
Brassicaceae	<i>Biscutella</i>	laevigata	3, 13	Lunetière lisse (Herbe à lunettes)
Poaceae	<i>Brachypodium</i>	pinnatum	6, 7	Brachypode penné (Palène)
Poaceae	<i>Brachypodium</i>	sylvaticum	12	Brachypode des bois
Poaceae	<i>Briza</i>	media	5, 6, 12, 15	Brize intermédiaire, Amourette
Poaceae	<i>Bromus</i>	erectus	6 - Algemeen langs bosranden	Brome érigé
Poaceae	<i>Bromus</i>	hordeaceus	A, 6, 9, 15	Brome mou
Cucurbitaceae	<i>Bryonia</i>	diocia	1, 5, 9, 15	Bryone (Navet du diable, Couleuvrée, Rave de serpent)
Boraginaceae	<i>Buglossoides</i>	purpureoaeerulea	6, 15	Grémil pourpre bleu (Thé d'Europe)
Apiaceae	<i>Bupleurum</i>	baldense	12	Bupleuvre aristé
Buxaceae	<i>Buxus</i>	sempervirens	6, 12, 15	Buis (Bois béni, Guézetta, Ozanne, Bois d'Artois)
Ranunculaceae	<i>Callitha</i>	palustris	5	Populage des marais (Souci d'eau, Pacoteure, Chaudière d'enfer)
Campanulaceae	<i>Campanula</i>	rotundifolia	Akkerranden	Campanule à feuilles rondes (Clochette des murs)
Campanulaceae	<i>Campanula</i>	trachelium	12	Campanule gantelée (Gant de Notre-Dame, Ortie bleue)
Brassicaceae	<i>Capsella</i>	bursa-pastoris	9	Capselle bourse-à-pasteur
Brassicaceae	<i>Cardamine</i>	impatiens	12	Cardamine impatiente (Herbe au diable)
Asteraceae	<i>Carduncellus</i>	mitissimus	6, 13, 15, 18	Cardoncelle molle - pelouses
Asteraceae	<i>Carduus</i>	crispus	Kruiddistel	Chardon .....
Asteraceae	<i>Carduus</i>	tenuifolius	15	Chardon à petits capitules
Cyperaceae	<i>Carex</i>	digitata	12	Laiche digitée
Cyperaceae	<i>Carex</i>	elata	5	Laiche .....
Cyperaceae	<i>Carex</i>	flacca	6, 18	Laiche glauque (Laiche flasque, Langue de pic)
Cyperaceae	<i>Carex</i>	halleriana [- gynobasis]	6, 13	Laiche de Haller
Cyperaceae	<i>Carex</i>	otruba	18	Laiche cuivrée
Cyperaceae	<i>Carex</i>	paniculata	5	Laiche faux panic (Faux fenouil)
Asteraceae	<i>Carlina</i>	vulgaris	6, 9	Carline commune, Chardon doré
Betulaceae	<i>Carpinus</i>	betulus	12	Charme (Charmille)
Asteraceae	<i>Catananche</i>	coerulea	6, 15	Catananche bleu / cupidone
Poaceae	<i>Catapodium</i>	rigidum	6, 13	Desmazerie rigide, Catapode rigide
Asteraceae	<i>Centaurea</i>	calcitrapa	15	Centauree chausse-trape
Asteraceae	<i>Centaurea</i>	cyanus	13	Centauree bleuet (Bleuet)
Asteraceae	<i>Centaurea</i>	jacea	5	Centauree jacée
Asteraceae	<i>Centaurea</i>	montana	6, 8, 15	Centauree des montagnes (Barbeau / Bleuet de montagne)
Valerianaceae	<i>Centranthus</i>	ruber	5 - rond bebouwing	Centranthe rouge, Lilas d'Espagne
Orchidaceae	<i>Cephalanthera</i>	damasonium	3, 6, 8, 12, 14, 15, 17, 18	Céphalanthère de Damas
Orchidaceae	<i>Cephalanthera</i>	longifolia	1, 3, 7	Céphalanthère à longues feuilles
Orchidaceae	<i>Cephalanthera</i>	rubra	17	Céphalanthère rouge / bois secs, coteaux pierreux

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Vindplaats	Franse naam e.a. zaken
Dipsacaceae	Cephalaria leucantha		6	Céphalaire à fleurs jaunes
Caryophyllaceae	Cerastium arvense	Akkerhoornbloem		Céraiste des champs (Myosotis des champs, Oreille de rat)
Caryophyllaceae	Cerastium pumilum	Steenhoornbloem	6	Céraiste nain
Caesalpiaceae	Cercis siliquastrum	Judasboom	Bij bebouwing / dorpen	Gainier, Arbre de Judée
Aspleniaceae	Ceterach officinarum	Schubvaren	1, 7, 8	
Characeae	Chara spec.	Kranswier	7	
Papaveraceae	Chelidonium majus	Stinkende gouwe	5	Chéridoine (Herbe aux verrues, - de l'hirondelle, Felouagne, Sologne)
Asteraceae	Cirsium arvense	Akkerdistel	6	Cirse des champs (Chardon des champs, Calcide, Herbe aux varices)
Asteraceae	Cirsium vulgare	Speerdistel	1, 4	Cirse commun
Ranunculaceae	Clematis vitalba	Bosrank	6, 9	Clématite vigne blanche (Cheveux de la Bonne Dame)
Lamiaceae	Clinopodium acinos	Kleine steentijm	13	Calament acinos
Apiaceae	Conium maculatum	Gevlekte scheerling	5	Grande ciguë
Apiaceae	Conopodium majus	Franse aardkasteranje	7, 12	Conopode dénudé (Janottes, Génottes, Noix de terre)
Ranunculaceae	Consolida regalis	Wilde ridderspoor	19	Pied d'alouette des champs
Liliaceae	Convallaria majalis	Lelietje-vandalen	12	Muguet de mai (Lis des vallées, Clochette des bois)
Convolvulaceae	Convolvulus arvensis	Akkerwinde	8	Liseron des champs, Vrillée
Convolvulaceae	Convolvulus cantabrica		6, 9, 10	Liseron cantabrique
Comaceae	Cornus sanguinea	Rode kornoelje	5, 6, 7, 9, 18	Cornouiller sanguin (Bois puant, Olivier de Normandie)
Fabaceae	Coronilla emerus		12	Coronille émerus, Séné bâtard
Fabaceae	Coronilla minima		13, 15 18	Petite coronille - pelousse / causeuse
Betulaceae	Corylus avellana	Hazelaar	6, 15	Coudrier (Noisetier, Avelinier)
Rosaceae	Crataegus monogyna	Eensijtige meidoorn	5, 6, 9, 15	Aubépine monogyne (Noble épine, Bois de mai, Poire d'oiseau)
Asteraceae	Crepis biennis	Groot streepzaad	4, 5, 8	Crépis bisannuel, Crépis des prés
Asteraceae	Crepis capillaris	Klein streepzaad	4, 6	Crépis à tiges capillaires
Asteraceae	Crepis sancta		6	
Scrophulariaceae	Cymbalaria muralis	Muurleeuwenbek	1	Cymbalaire, Linaire cymbalaire
Fabaceae	Cytisus scoparius	Brem	6	Genêt à balais (Sarrothame)
Poaceae	Dactylis glomerata	Kropaar	2, 6, 9, 15	Dactyle aggloméré, Dactyle pelotonné (Pied de poele)
Orchidaceae	Dactylorhiza elata ssp sesquipedalis	Charente orchis	2, 4, 18	Dactylorhize élevé, Orchis élevé
Orchidaceae	Dactylorhiza maculata	Gevlekte orchis	5	Dactylorhize tacheté, Orchis tacheté
Thymelaeaceae	Daphne laureola		12	Daphné Lauréole (Laurier des bois, Laurier purgatif)
Apiaceae	Daucus carota	Peen	Algemeen langs weg/akkerranden	Carotte
Scrophulariaceae	Digitalis lutea	Geel vingerhoedskruid	12	Digitale jaune (Petite digitale, Digitale penchée)
Scrophulariaceae	Digitalis purpurea	Vingerhoedskruid	7, 9	Digitale pourpre (Grande digitale, Gants de Notre-Dame, Doigtier)
Dipsacaceae	Dipsacus fullonum	Grote kaardebol	6, 9	Cardère sauvage, Cabaret des oiseaux
Fabaceae	Dorycnium pentaphyllum		6, 18	Dorycnium à cinq folioles
Dryopteridaceae	Dryopteris filix-mas	Mannetjesvaren	5	Fougère mâle
Boraginaceae	Echium vulgare	Slangekruid	8	Vipérine commune
Cyperaceae	Eleocharis palustris	Gewone waterbies	7	Scirpe des marais
Cyperaceae	Eleocharis uniglumis	Slanke waterbies	18	Scirpe à une écaille
Orchidaceae	Epipactis helleborine	Brede wespenorchis	1, 12	Épipactis à feuilles larges (Helléborine)
Orchidaceae	Epipactis microphylla	Kleinbladige w.o.	3	Épipactis à petites feuilles
Orchidaceae	Epipactis spec.	-	1, 8, 14	Épipactis .....
Equisetaceae	Equisetum fluviale	Holpijp	5	
Equisetaceae	Equisetum telmateia	Reuze paardestaart	5, 15	Prêle géante (Prêle ivoirine, - élevée, - des marécages)
Geraniaceae	Erodium cicutarium	Gewone reigersbek	6	Erodium bec-de-grue
Brassicaceae	Erophila verna	Vroegeling	6	Drave printanière
Apiaceae	Eryngium campestre	Echte kruisdistel	1, 6, 8, 15	Panicaut des champs, Chardon roulant
Celastraceae	Euonymus europeus	Kardinaalsmuts	8	Fusain d'Europe (Bonnet carré, Bonnet d'évêque, Chermine)
Asteraceae	Eupatorium cannabinum	Koninginnekruid	5, 6	Eupatoire chanvrine (Cannabine, Origan des Marais)
Euphorbiaceae	Euphorbia amygdaloides	Amandelwolfsmelk	6, 12, 15	Euphorbe faux amandier (Lait de pie)
Euphorbiaceae	Euphorbia cyparissias	Cypreswolfsmelk	5, 7, 8	Euphorbe petit cyprès (Tithymale, Rhubarbe des paysans)
Euphorbiaceae	Euphorbia dulcis / brittingeri agr		6, 18	Euphorbe douce (Euphorbe pourprée)
Euphorbiaceae	Euphorbia esula	Heksenmelk	9	Euphorbe éssule (Euphorbe commune, Ésule, Embranchée)
Euphorbiaceae	Euphorbia exigua	Kleine wolfsmelk	3, 8, 12, 13 15	Euphorbe exigüe
Euphorbiaceae	Euphorbia palustris	Moeraswolfsmelk	2	
Euphorbiaceae	Euphorbia seguieriana s.str.	Zandwolfsmelk	3	Euphorbe de Séguier
Fagaceae	Fagus sylvatica	Beuk	5	Hêtre (Fayard, Fouteau)
Poaceae	Festuca arundinacea	Rietzwenkgras	6	Fétuque faux-roseau
Poaceae	Festuca ovina-groep	Schapengras s.l.	6	Fétuque ovine (Fétuque des moutons, Coquiolo, Poil de loup)
Poaceae	Festuca rubra s.s.	Rood zwenkgras	Algemeen langs weg/akkerranden	Fétuque rouge (Fétuque traçante)
Moraceae	Ficus carica	Vijg	Bij bebouwing / dorpen	Figuier
Asteraceae	Filago cf pyramidata		18	Cotonière à feuilles spatulées
Rosaceae	Filipendula vulgaris	Knolspirea	6, 8, 13, 15	Filipendule vulgaire (Terenoix)
Rosaceae	Fragaria vesca	Bosaardbei		Fraisier des bois (Fraisier sauvage, Capron)
Oleaceae	Fraxinus excelsior	Gewone es	5, 6, 9	Frêne commun (Quinquina d'Europe, Langue d'oiseau)
Cistaceae	Fumana procumbens	Liggend heideroosje [Dwergzonne-roosje]	3, 6, 9, 12, 15, 17, 19	Fumana couchée
Fumariaceae	Fumaria officinalis	Duivekervel	1	Fumeterre officinale
Rubiaceae	Galium aparine	Kleefkruid	6, 9	Gaillet gratteron (Herbe collante, Aparine, Herbe à la punaise)
Rubiaceae	Galium cruciata	Kruisbladwalstro	1, 5, 6, 9, 15	Gaillet croisette (Croisée, Valance, Croix de St André)
Rubiaceae	Galium mollugo sl	Glad walstro	1, 6, 9, 15	Gaillet mollugine (Caille-lait blanc, Grosse croisette)
Fabaceae	Genista cinerea		6, 13	Genêt cendré
Fabaceae	Genista hispanica		6, 13, 18	Genêt d'Espagne - Causse blanc
Fabaceae	Genista pilosa	Kruipbrem	6	Genêt poilu (Genette, Genestrolle)
Fabaceae	Genista sagittalis	Pijlbrem	17	Genêt sagitté (Genêt ailé, Genestrelle) [Chamaespartium sagittale]
Fabaceae	Genista tinctoria	Verfbrem	2, 13, 15	Genêt des teinturiers (Genestrolle, Herbe à jaunir, Spargelle)
Geraniaceae	Geranium columbinum	Fijne ooievaarsbek	6, 8, 10, 15	Géranium colombin, Pied de pigeon
Geraniaceae	Geranium dissectum	Slijpbladige ooievaarsbek	1, 5, 9, 13, 15	Géranium disséqué
Geraniaceae	Geranium lucidum	Glanzige ooievaarsbek	1	Géranium luisant
Geraniaceae	Geranium molle	Zachte ooievaarsbek	A, 1, 9, 15	Géranium mou
Geraniaceae	Geranium purpureum	Klein robertskruid	A, 5	Géranium pourpre

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Vindplaats	Frans naam e.a. zaken
Geraniaceae	Geranium robertianum	Robertskruid	5, 6, 9, 15	Géranium herbe-à-Robert
Geraniaceae	Geranium rotundifolium	Ronde ooevaarsbek	9, 13, 15	
Geraniaceae	Geranium sanguineum	Bloedooievaarsbek		Géranium sanguin (Sanguinaire)
Rosaceae	Geum urbanum	Geel nagelkruid	5, 8, 9, 13	Benoîte commune (Herbe du bon soldat, Herbe à la fièvre)
Liliaceae	Gladiolus italicus		8, 13, 17	Glaieul des moissons
Lamiaceae	Glechoma hederacea	Hondsdrif	6, 13	Lierre terrestre (Courroie de St Jean, Couronne de terre)
Globulariaceae	Globularia punctata [- vulgaris]	Kogelbloem	1, 3, 6, 8, 9, 13, 19	Globulaire commune
Orchidaceae	Gymnadenia conopsea	Grote muggerorchis	1	Orchis moucheron
Araliaceae	Hedera helix	Klimop	5, 6, 9	Lierre grim pant (Lierre des poètes, Courroie de St Jean)
Cistaceae	Helianthemum apenninum	Wit zonneroosje	3, 6, 8, 9, 15, 17, 19	Hélianthème blanc, Hélianthème des Apennins
Ranunculaceae	Helleborus foetidus	Stinkend nieskruid	1, 6, 9, 12, 15	Hellebore fétide (Pied de Griffon, Patte d'ours)
Ranunculaceae	Helleborus viridis	Wrangwortel	12	Hellébore vert (Herbe de Saint Antoine)
Apiaceae	Heracleum lekokii [- sphond, ssp sibiricum]		10, 12, 19	Berce sphondyle - sp/spp ENDEMIQUE Centr/SW Fr
Asteraceae	Hieracium laevigatum aggr	Stijf havikskruid	12	Épervière lisse
Asteraceae	Hieracium murorum	Muurhavikskruid	12	Épervière des murs (Pulmonaire française, Herbe aux poumons)
Asteraceae	Hieracium pilosella	Muizenoor	3, 6, 9	Épervière piloselle (Oreille de rat, Oreille de souris, Veluette)
Asteraceae	Hieracium vulgatum [- maculatum]	Dicht havikskruid	1, 6	Épervière vulgaire
Orchidaceae	Himantoglossum hircinum	Bokkenorchis	1, 5, 9, 14, 15, 19	Orchis bouc, Loriglosse - coteaux secs, talus
Fabaceae	Hippocrepis comosa	Paardehoefklaver	3, 6, 8, 9, 13, 15	Hippocrépide à toupet (Fer à cheval, Hippocrépis)
Poaceae	Holcus mollis	Zachte witbol	A - algemeen	Houlque molle (Chendent, Avoine molle)
Poaceae	Hordeum murinum	Kruiperfje	A, langs weg/akkerranden 19	Orge des murs, Orge des rats
Cannabaceae	Humulus lupulus	Hop	5	Houblon (Vigne du Nord, Couleuvrée septentrionale)
Hypericaceae	Hypericum hirsutum	Ruig hertshooi	12	Millepertuis velu
Hypericaceae	Hypericum perforatum	Sint-Janskruid	6	Millepertuis commun (Herbe de St-Jean, Chasse-diable)
Asteraceae	Hypochaeris radicata	Gewoon biggekruid		Porcelle enracinée
Brassicaceae	Iberis amara	Bittere scheefbloem	3	Ibérís amer
Brassicaceae	Iberis intermedia		13, 18	Ibérís intermédiaire - ENDEMIQUE
Brassicaceae	Iberis sempervirens		12	
Balsaminaceae	Impatiens parviflora	Klein springzaad	7	Balsamine à petites fleurs
Asteraceae	Inula conyzae	Donderkruid	6	Inule conyze (Chasse-puces, Herbe aux punaises)
Asteraceae	Inula montana		3, 6, 7, 9, 12, 13, 15 18	Inule des montagnes
Liliaceae	Iris pseudacorus	Gele lis	6	Iris faux acore (Glaieul des marais, Flambe d'eau, Grande laiche)
Oleaceae	Jasminum fruticans	Gele jasmijn	10	Jasmin arbrisseau
Juglandaceae	Juglans regia	Okkernoot	A	Noyer commun (Noyer royal, Calottier, Noguier)
Cupressaceae	Juniperus communis	Jeneverbes	3, 6, 9	Genévrier commun (Genibre, Piket, Petrot)
Dipsacaceae	Knaufia arvensis	Beemdkruid	5, 6, 7	Knaufie des champs
Poaceae	Koeleria macrantha [- cristata]	Smal fakkelgras	6	Koelérie fausse-fléole
Poaceae	Koeleria valessiana		6	Koelérie du Valais
Asteraceae	Lactuca perennis	Blauwe sla	8, 13, 14, 15	Laitue vivace - 'Bézégue' (Salade de lièvre, Licochet)
Asteraceae	Lactuca serriola	Kompassla	1, 3, 7, 9	Laitue scarole, Scarole
Asteraceae	Lapsana communis	Akkerkool	15	Lapsane commune (Herbe aux marmelles)
Apiaceae	Laserpitium gallicium		12	Laser de France (Laser odorant) - flore saxicole
Scrophulariaceae	Lathraea clandestina	Pracht[Paarse]schubwortel	5, 12	Lathrée clandestine (Herbe cachée, - à la Matrice, Chuquet)
Fabaceae	Lathyrus aphaca	Naakte lathyrus	1, 5, 7, 8, 15	Gesse sans feuilles
Fabaceae	Lathyrus latifolius	Brede lathyrus	6, 15, 17	Gesse à larges feuilles
Fabaceae	Lathyrus niger	Zwarde lathyrus	17	Gesse noir (Orobe noir)
Fabaceae	Lathyrus pratensis	Veldlathyrus	6, 13, 15	Gesse des prés (Gesse sauvage)
Fabaceae	Lathyrus setifolius		13	Gesse à feuilles très fines
Lamiaceae	Lavandula angustifolia	Echte lavendel	3, 6, 8, 9, 13	Lavande commune (Aspic, Spicanard, Garde-robe)
Campanulaceae	Legousia speculum-veners	Groot spiegelklokje	13 15, 19 - langs graanakkers	Spéculaire miroir de Vénus
Asteraceae	Leucanthemum graminifolium		3, 9, 13	Leucanthème à feuilles de graminées
Asteraceae	Leucanthemum vulgare	Gewone margriet	5, 6, 13	Leucanthème commun, Marguerite
Asteraceae	Leuzea conifera		13, 15	Leuzée conifère - pelouses xérophiles
Oleaceae	Ligustrum vulgare	Wilde liguster	5, 6, 12	Troène (Bois noir, Raisin de chien, Truffetier)
Orchidaceae	Limodorum abortivum	Asperge orchis	1, 3, 6, 8, 14, 19	Liomodore à feuilles avortées
Scrophulariaceae	Linaria supina	Liggende leeuwenbek	12	Linaire couchée
Scrophulariaceae	Linaria vulgaris	Viasbekje	Algemeen langs weg/akkerranden	Linaire commune
Linaceae	Linum austriacum		6	
Linaceae	Linum bienne		1, 15	Lin bisannuel
Linaceae	Linum narbonense	Frans vlas	13, 15	Lin de Narbonne
Linaceae	Linum suffruticosum ssp salsoides		6, 15, 18	Lin à feuilles de salsola
Linaceae	Linum usitatissimum	Vlas	3	Lin cultivé
Orchidaceae	Listera ovata	Grote keverorchis	5, 7, 12, 16, 18	Listère ovale (Double-feuille)
Boraginaceae	Lithospermum arvensis	Akkerparelzaad	13	Grémil des champs
Caprifoliaceae	Lonicera etrusca	Etruskische kamperfoelie	6, 15	Chèvrefeuille d'Etrurie - Waardplant oranjetijpe
Caprifoliaceae	Lonicera periclymenum	Kamperfoelie	3, 5, 15	Chèvrefeuille des bois (Herbe de la Pentecôte, Barbe de chèvre)
Caprifoliaceae	Lonicera xylosteum	Rode kamperfoelie	12	Camerisier à balais (Chèvrefeuille des buissons, Bois de bique)
Fabaceae	Lotus corniculatus	Rolklaver s.l.	6, 9	Lotier corniculé, Pied de poule
Brassicaceae	Lunaria rediviva	Wilde judaspenning	12	Lunaire vivace (Lunaire odorante)
Juncaceae	Luzula campestris	Gewone veldbies	19	Luzule des champs
Caryophyllaceae	Lychnis floes-cuculi	Echte koekoeksbloem	5	Lychnide fleur-de-coucou (Oeillet des prés)
Malvaceae	Malva sylvestris	Groot kaasjeskruid	5, 17	Grande mauve, Mauve sauvage
Fabaceae	Medicago arabica	Gevlekte rupsklaver	A, 1	Luzerne tachetée
Fabaceae	Medicago lupulina	Hopklaver	A - algemeen	Luzerne lupuline, Minette
Fabaceae	Medicago minima	Kleine rupsklaver	18	Luzerne naine
Fabaceae	Medicago sativa	Luzerne	4, 15 - meerdere vindplaatsen	Luzerne cultivée, Luzerne commune
Scrophulariaceae	Melampyrum cristatum		13	Mélampyre à crêtes
Poaceae	Melica uniflora	Eenbloemig parelgras	12	Mélique uniflore
Lamiaceae	Melittis melissophyllum	Bijenblad	5, 6, 16, 17, 18, 19	Mélitte à feuilles de mélisse
Lamiaceae	Mentha aquatica	Watermunt	5, 6 - meerdere plaatsen	Menthe aquatique (Baume d'eau)
Euphorbiaceae	Mercurialis annua	Tuin [eenjarig] bingelkruid	6	Mercuriale annuelle, Ramberge

Fransse naam e.a. zaken	Vindplaats	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Familie
Mercuriale perenne (Chou de chien, Cynocranchie)	12, 17	Bos [overblijvend] bingekruid	perennis	Mercuriales
Aïlsine à feuilles ténués	6	Tengere veidmunt	hybrida	Minuarias
Muscari à toupe/houpe	1, 4, 5, 6, 8, 9, 13, 15	Kultivaacht	comosum	Muscari
Muscari régligé	1, 6, 9, 13, 15	Vergelen druifvacht	neglectum	Muscari
Muscari à fleurs en grappes	3	Akervegeet-mit-nieje	arvensis	Myosotis
Myosotis des champs	6			Boraginaceae
Mythophyle en épi	7	Avverderkruid	spidatum	Mythophyllum
Narcisse à feuilles de jonc	3, 13	Voghenstje	junifolius	Narcissus
Néctie nid-d'oiseau - bois frais	5		nidus-avis	Neotia
Nigelle de Damas	16	Jufferje-in-her-groen	damasena	Nigella
Odontites jaunée	6		litorea	Odontites
Oenanthe frêleuse	2	Pijpkruid	frillosa	Oenanthe
Oenanthe à feuilles de peucedan - Nét geheel zeker	5, 19	- meerdere vindplaatsen	peduncularifolia	Oenanthe
Onagre à grandes fleurs	Algemeen langs weg/akkerenden	Grote teunisbloem	erythrospecta	Oenothera
Sainfoin (Esparcette, Bourgogne)	1, 7, 8, 15, 17	Esparcette-klover	violifolia	Oenothera
Onopordon acanthé	15	Wegdistel	acanthifolium	Onopordon
Ophlogosse vulgare [gaat achteruit]	2, 18	Adeltong	vulgatum	Ophrys
Ophrys mouche	1, 5, 6, 15 variant met witte vleugels, 18	Bijenorchis	apifera	Ophrys
Ophrys jaune - peiuses séchés, coteaux secs	1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 19	Viegenorchis	insectifera	Ophrys
Ophrys araignée - peiuses séchés	4, 6	Grote spiegelorchis	lutea	Ophrys
Ophrys bécasse - peiuses séchés	4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 16	Ship	scopax	Ophrys
Ophrys x phyllipei	6	Spheorchis	sphododes	Ophrys
Ophrys x jarigei	6			Ophrys
Ophrys x julifera	6			Ophrys
Ophrys silvatica = Ophrys silvatica	6			Ophrys
Ophrys à grandes fleurs	13, 15	Straasheerm	terrestris (=collinum)	Omithogalum
Omithogale à feuilles ténués - peiuses/causée	8, 9, 13	Gewone vogelmilk	umbellatum	Omithogalum
Orobanche du gaillet	19	Walstroemerap	caerophyllacea	Orobancha
Orobanche de tréfle	14, 17, 19	Klaverveler	cf minor	Orobancha
Orobanche	8, 11, 14	Blake klapros	dubium spec.	Orobancha
Petit coqueleoc	6			Papaver
Grand coqueleoc	10	Grote klapros	rhoeas	Papaver
Pavot	10	Slaapbol	somniferum	Papaver
Perce-muraille	10	Klein glasruid	judaea	Parietaria
Parais	6, 13	Algemeen langs weg/akkerenden	salva	Pastinaca
Fécho des sables	6, 13	Zanddoedegras	arenarium	Phleum
Fischliet tébrindre	10, 12	Terpenfijboom [Terebinth]	terbinthus	Pistacia
Plantain lancéole	4, 6, 7, 9	Smalle weegbre	lancifolia	Piantago
Plantain à larges feuilles	6, 7	Grote weegbre	major	Piantago
Plantain majour, Plantain à larges feuilles	4, 6, 7, 15	Ruije weegbre	media	Piantago
Plantain intermédiaire, Plantain bétard	10, 15, 17	Wetkekende nachtorchis	bifida	Piantanthera
Plantain à deux feuilles (Double-feuille) heilmerkoppom parallel	2, 4, 5, 6, 7, 15, 18	Bergnachtorchis	chlorantha	Piantanthera
Plantain annuel	13	Straagras	annua	Poa
Plantain bulbeux	1, 3, 9, 13, 18 [WVpair]	Knot beendgras	bulbosa	Poa
Plantain des prés	6	Veld beendgras	pratensis	Poa
Pétulin commun (Cazon d'Angletère)	6	Ruw beendgras	trivialis	Poa
Polygale vulgare	6, 9	Gewone veigspijlsboom	calcareo	Polygala
Sceau de Salomon odorant (Grand muguet)	7	Wetkekende salomonsezel	odoratum	Polygodium
Polygode commun (Polygode du chien)	1, 5, 7	Gewone eikveren	vulgare s1	Polygodium
Tremble	6	Ratelopulier	temula	Salicaceae
Potamo à feuilles crépues	7	Gekroesd fonteinruid	crispus	Potamogeton
Potamo à dense	19	Paarbladig fonteinruid	densus	Potamogeton
Potentille printanière	6	Vijfvingerkruid	repans	Potentilla
Potentille officinale (Caucou, Printanière, Coqueleoc)	5, 7, 12	Gulden seultbloem	verts	Potentilla
Brunelle à feuilles hasées	17	Stengelloze seultbloem	vulgans	Potentilla
Prunellier (Ephine noire, Mère du bois, Epinefle)	2, 5, 8, 9	Steedoom	sphocosa	Prunus
Pescaire bitumineuse	5, 6, 7, 12, 13	Pekklaver	aquilinum	Pteridium
Fougère aigle	5, 17	Adelaarsveren	adustum	Pteridium
Pulmonaire à longues feuilles	7, 17	Smal fonteinruid	angustifolia [-longifolia]	Pulmonaria
Chêne pubescent (Chêne femelle, Cravelin, Châgne)	2, 5, 6, 9, 18	Donzje [zachtjarige] eik	pubescens (-humilis)	Quercus
Chêne pédonculé (Chêne femelle, Cravelin, Châgne)	5	Zonewak	robur	Quercus
Renoncule des champs	8, 9, 13, 15	Akkerboterbloem	arenensis	Ranunculus
Renoncule tête d'or	5, 9	Gulden boterbloem	aureicomus	Ranunculus
Renoncule bulbeuse	1, 6, 7, 9, 13	Grote boterbloem	bulbosus	Ranunculus
	5		lingua	Ranunculaceae

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Vindplaats	Franse naam e.a. zaken
Ranunculaceae	Ranunculus sceleratus	Blaartrekkende boterbloem		
Brassicaceae	Rapistrum rugosum	Bollefjesraket	Meerdere vindplaatsen	Rapistre rugueux
Resedaceae	Reseda lutea	Wilde reseda	8, 15	Réséda jaune
Resedaceae	Reseda luteola	Wouw	3	Gaude (teint en jaune)
Rhamnaceae	Rhamnus alaternus		5, 9, 12	Nerprun alaternus, Alaternus
Rhamnaceae	Rhamnus cathartica	Wegedoom	12	Nerprun purgatif (Noirprun, Punejer)
Rhamnaceae	Rhamnus saxatilis		6	Nerprun des rochers
Rosaceae	Rosa canina	Hondsroos	15	Rosier des chiens (Églantier, Cynorhodon, Gratte-cul)
Rubiaceae	Rubus perigrina		5, 6, 13, 15	Garance voyageuse
Rosaceae	Rubus fruticosus s.l.	Gewone braam s.l.	9	Ronce des bois (Aronce, Mûrier des haies)
Rosaceae	Rubus saxatilis	Steenbraam	12	Ronce des rochers
Liliaceae	Ruscus aculeatus	Muizedoom	5, 12, 19	Fragon (Petit houx, Buis piquant, Myrte épineuse, Épine de rat)
Salicaceae	Salix alba	Schietwilg		Saule blanc (Osier blanc, Soudre, Aubier)
Salicaceae	Salix caprea	Boswilg	6	Saule marsault (Boursault, Saule cendré, Gévrine)
Lamiaceae	Salvia pratensis	Veldsalie	6, 8, 9, 15	Sauge des prés
Lamiaceae	Salvia pratensis roza var	Veldsalie	15	Sauge des prés (rose)
Lamiaceae	Salvia verticillata	Kranssalie	1	Sauge verticillée
Caprifoliaceae	Sambucus ebulus	Kruidvier	1, 5, 6, 8	Sureau yéble (Herbe à punaises)
Caprifoliaceae	Sambucus nigra	Gewone vlier	5, 8	Sureau noir (Haut bois, Arbre de Judas, Sambuce)
Rosaceae	Sanguisorba minor	Kleine pimpemel	1, 3, 6, 7, 8, 9, 12	Petite pimprenelle
Apiaceae	Sanicula europaea	Heelkruid	12	Sanicule
Saxifragaceae	Saxifraga tridactylites	Kandelaarste	6	Saxifrage tridactyle, Perce-pierre
Dipsacaceae	Scabiosa columbaria	Duifkruid	1	Scabieuse colombarie - coteaux secs, pelouses
Apiaceae	Scandix pecten-veneris	Naaldenkervel	13, 19	Scandix peigne-de-Vénus
Asteraceae	Scorzonera cf hirsuta		18	Scorzonère hérissée
Scrophulariaceae	Scrophularia umbrosa	Geveugeld helmkruid	15	Scrofoulaire aquatique (Bétoine d'eau)
Crassulaceae	Sedum acre	Muurpeper	5 - muurvegetaties	Orpin âcre, Vermiculaire
Crassulaceae	Sedum album	Wit vetkruid	9	Orpin blanc
Crassulaceae	Sedum anopetalum		6, 9	Orpin jaunâtre
Crassulaceae	Sedum dasyphyllum	Dik vetkruid	5	Orpin à feuilles épaisses - muurvegetatie
Crassulaceae	Sedum reflexum	Tripmadam	5	Orpin réfléchi - muurvegetatie
Crassulaceae	Sedum sediforme		6, 15	Orpin de Nice
Crassulaceae	Sempervivum tectorum s.str.	Huislook	muurvegetatie	Joubarbe des toits
Asteraceae	Senecio jacobaea	Jakobskruid	15	Séneçon jacobée
Orchidaceae	Serapias lingua	Tongserapias Tongorchis	2, 4, 5, 15	Sérapias à langue - [smalle lip met knobbelje a/d basis]
Orchidaceae	Serapias vomeracea	Lange tongorchis	5	Serapias à long labelle - [lijnvormige bladeren]
Poaceae	Sesleria caerulea	Blauwgras	6	Séslerie bleue
Rubiaceae	Sherardia arvensis	Blauw walstro	6, 9	Shérardie des champs
Caryophyllaceae	Silene dioica	Dagkoekoeksbloem	5, 7, 12	Siène dioïque (Compagnon rouge, Ivrogne, Robinet rouge)
Caryophyllaceae	Silene italica		12, 15	Silène d'Italie
Caryophyllaceae	Silene noctiflora	Nachtkoekoeksbloem	1	Silène de nuit
Caryophyllaceae	Silene nutans	Nachtsilene	8	Silène penché (Attrape-mouches)
Caryophyllaceae	Silene latifolia [- pratensis]	Avondkoekoeksbloem	2, 9	Silène des prés; Compagnon blanc
Caryophyllaceae	Silene vulgaris	Blaasilene	A, 7, 8, 15	Silène enté (Pétardes, Clochette blanche)
Brassicaceae	Sinapis alba	Witte mosterd	A	Moutarde blanche
Brassicaceae	Sinapis arvensis	Herik	A	Moutarde des champs, Sarve
Brassicaceae	Sisymbrium officinale	Gewone raket	A	Sisymbrium officinal, Herbe aux chèvres
Apiaceae	Sium latifolium	Grote waterpeper	5	
Solanaceae	Solanum dulcamara	Bitterzoet	6	Morelle douce-amère
Asteraceae	Sonchus asper	Gekroesde melkdistel	1, 2, 6, 9, 15	Laiteron épineux
Asteraceae	Sonchus oleraceus	Gewone melkdistel	A	Laiteron maraicher
Rosaceae	Sorbus aria	Meelbes	6	Alsier blanc
Rosaceae	Sorbus aucuparia	Wilde lijsterbes		Sorbier des ciseleurs (Sorbier des ciseaux, Sorbier des grives)
Rosaceae	Sorbus torminalis	(Wilde elsbes)	5, 6	Alsier torminal
Fabaceae	Spartium junceum	Bezemstruik Spaanse brem	4, 13, 15	Spartier faux-jonc - méditerranéen
Rosaceae	Spiraea hypericifolia ssp obovata		3, 13	Spirée à feuilles de millepertuis
Lamiaceae	Stachys officinalis	Betonie	7	Épiaire officinale (Bétoine pourpre)
Lamiaceae	Stachys recta	Bergandoom	5, 7, 9, 13, 15	Épiaire dressée
Lamiaceae	Stachys sylvatica	Bosandoom		Épiaire des bois (Ortie puante, Félide des bois)
Asteraceae	Stachelina dubia		6, 18	Stachéline douteuse - causses
Caryophyllaceae	Stellaria holostea	Grote muur	1, 5, 7	Stollaire holostée (Langue d'oiseau)
Poaceae	Stipa pennata	(Vedergras)	4, 6, 9, 12, 15, 18	Stipe pennée
Dipsacaceae	Succisa pratensis	Blauwe knoop	5, 6	Succise des prés (Mors du diable, Charbon)
Dioscoreaceae	Tamus communis	Spekwortel	1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 19	Tamier commun (Herbe aux femmes battues)
Asteraceae	Taraxacum laevigatum	Zandpaardebloem	6	Pissenlit lisse
Asteraceae	Taraxacum officinale	Gewone paardebloem	6, 9	Pissenlit officinal (Salade de taupé, Florin d'or, Laiteron)
Lamiaceae	Teucrium chamaedrys	Echte gamander	3, 6, 8, 9, 13, 15	Germandrée petit-chêne (Chénette, Sauge amère)
Ranunculaceae	Thalictrum minus ssp majus	Kleine ruit	13	Petit pigamon
Brassicaceae	Thlaspi perfoliatum	Doorgroeiende boerenkers	3	Tabouret perfolié
Lamiaceae	Thymus serpyllum	Wilde tijm	7, 8, 9, 13, 15	Serpolet à feuilles étroites
Tiliaceae	Tilia platyphyllos	Zomerlinde	9	Tillieul à grandes feuilles (Tillieul de Hollande)
Apiaceae	Torilis arvensis	Akkerdoornzaad	13	Torilis des champs
Asteraceae	Tragopogon pratensis	Gele morgenster s.l.	1, 2, 4, 7, 9, 15	Salsifis des prés
Fabaceae	Trifolium campestre	Liggende klaver	A	Trèfle des champs
Fabaceae	Trifolium incarnatum	Inkaraanstruik		Trèfle incarnat
Fabaceae	Trifolium montanum		3	Trèfle des montagnes
Fabaceae	Trifolium pratense	Rode klaver	A, 6	Trèfle rouge, Trèfle des prés
Fabaceae	Trifolium repens	Witte klaver	6, 9	Trèfle rampant, Trèfle blanc
Apiaceae	Trinia glauca		6, 18	Trinie glauque - Waardplant koningspage
Asteraceae	Tripleurospermum maritimum	Reukeloze kamille		Matricaire indore
Poaceae	Trisetum flavescens	Goudhaver	6, 7	Triséte jaunâtre, Avoine dorée

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Vindplaats	Franse naam e.a. zaken
Asteraceae	Tussilago farfara	Klein hoefblad	7	Tussilage (Pas d'âne, Filius ante patrem)
Crassulaceae	Umbilicus rupestris	Venusnavel	5	Ombilic des rochers, Gobelet, Nombriil de Vénus
Urticaceae	Urtica dioica	Grote brandnetel	5	Ortie dioïque (Grande ortie)
Valerianaceae	Valeriana officinalis	Echte valeriaan	5, 6	Valériane officinale des collines (Herbe aux chats)
Valerianaceae	Valeriana tripteris		10	Valériane triséquée
Valerianaceae	Valerianella eriocarpa		6	Valérianelle à fruits velus
Valerianaceae	Valerianella locusta	Gewone veldsla	8	Valérianelle potagère, Mâche
Verbenaceae	Verben officinalis	Ijzerhard	10 - muren, bebouwing	Verveine officinale
Scrophulariaceae	Veronica anagallis-aquatica	Blauwe waterereprijs	5	Véronique mouron d'eau
Scrophulariaceae	Veronica catenata	Rode waterereprijs	5	
Scrophulariaceae	Veronica chamaedrys	Gewone ereprijs	Meerdere vindplaatsen	Véronique petit-chêne (Fausse germandrée, Pichot-chêne)
Scrophulariaceae	Veronica prostrata	Liggende ereprijs	8, 15	Véronique couchée
Scrophulariaceae	Veronica spicata	Aarereprijs	2	Véronique en épi
Scrophulariaceae	Veronica teucrium	Breedbladige ereprijs	13	Véronique germandrée
Caprifoliaceae	Viburnum lantana	Wollige sneeuwbal	6, 12	Viorne lantane (Mantiane, Lantane, Oreilles de lapin)
Caprifoliaceae	Viburnum opulus	Gelderse roos	5	Viorne obier (Aubier)
Fabaceae	Vicia cracca	Vogelwikke	Algemeen langs weg/akkeranden	Vesce cracca (Vesce à épis, Vescecracque)
Fabaceae	Vicia hirsuta	Ringelwikke	Algemeen langs weg/akkeranden	Vesce hérissée
Fabaceae	Vicia lutea	Cele wikke	15	Vesce jaune
Fabaceae	Vicia sativa (ssp sativa)	Voeder wikke	5	Vesce cultivée
Fabaceae	Vicia sepium	Heggewikke	1, 6, 9	Vesce des haies
Fabaceae	Vicia tenuifolia	Stijve wikke	9	Vesce à feuilles grêles
Fabaceae	Vicia tetrasperma	Vierzadige wikke	7, 9	Vesce à quatre graines
Apocynaceae	Vinca major	Grote maagdenpalm	7, 9, 14, 17	Grande pervenche
Asclepiadaceae	Vincetoxicum hirundinaria	Witte engbloem	6, 9, 13	Dompte-venin officinal (Asclépiade blanche, Contre-poison)
Violaceae	Viola hirta	Ruig viooltje	19	Violette hérissée
Violaceae	Viola tricolor	Driekleurig viooltje	13	Pensée tricolore
Vitaceae	Vitis vinifera	Wijnrank	6, 9	Vigne
Poaceae	Vulpia myuros	Gewoon langbaardgras	6	Vulpie queue-de-rat

Bij de vlinderlijst

Dankzij Hennie Roode, die bij temperaturen boven de 30 graden Celsius met volledige bepakking onvermoeibaar achter vlinders aan bleef rennen, ze ving en op naam bracht, is er een aardige vlinderlijst. De weersomstandigheden, hete, droge zomer en nat voorjaar, die zo gunstig waren voor de planten, waren ongunstig voor de vlinders, zodat ze minder talrijk waren. Wat ik erg bijzonder vond was de blauwe ijsvogelvlinder, die ik jammer genoeg niet heb kunnen fotograferen, maar die we regelmatig hebben gezien.

Groot geaderd witje, Forêt de Braunhie 24/5/2004

De vlinder op deze heeft waarschijnlijk niet lang meer geleefd, want zij/hij had een gescheurde vleugel, vandaar deze 'actiefoto'. Volgens de waarnemingslijst werd het groot geaderd witje 25 mei voor het eerst genoteerd.

Koninginnepage, Cremps 28/5/2004

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Vindplaats
Papilionidae	Papilio machaon	Koninginnepage	1, 2/3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 17
Papilionidae	Iphiclus podalirius	Koningspage	A, 1, 2/3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Pieridae	Aporia crataegi	Groot geaderd witje	10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Pieridae	Pieris rapae	Klein koolwitje	4, 6
Pieridae	Pieris napi	Klein geaderd witje	5, 9, 11
Pieridae	Anthocharis cardamines	Oranjetip	A, 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 19
Pieridae	Colias alfacariensis	Zuidelijke luzemevlinder	2/3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 19
Pieridae	Gonepteryx rhamni	Citroenvlinder, M en F	1, 5, 12, 14
Pieridae	Leptida sinapis	Bos / Spaans witje	1, 2/3, 4, 5, 16
Lycaenidae	Callophrys rubi	Groentje	1, 2/3, 4, 5, 6, 14, 19
Lycaenidae	Lycaena phlaeas	Kleine vuurvlinder	A, 1, 2/3, 4, 16
Lycaenidae	Lycaena tityrus	Bruine vuurvlinder	5
Lycaenidae	Celastrina argiolus	Boom blauwtje	A, 1, 5, 10
Lycaenidae	Cupido minimus	Dwerg blauwtje	A, 5, 7, 14, 16, 18, 19
Lycaenidae	Pseudophilotes baton	Klein tijmblauwtje	4, 6, 9, 10, 11, 12
Lycaenidae	Aricia agestis	Bruin blauwtje	A, 8, 11, 14
Lycaenidae	Polyommatus dorylas	Turkoois blauwtje	7
Lycaenidae	Polyommatus bellargus	Adonis blauwtje	A, 1, 4, 5, 6, 11, 14, 15, 18, 19
Lycaenidae	Polyommatus bellargus F ceronus	Adonis blauwtje	6
Lycaenidae	Polyommatus icarus	Icarus blauwtje	A, 6, 7, 11, 14, 15, 18
Lycaenidae	Polyommatus eros	Vlaggewikke blauwtje	A, 19
Riodininae [Lycaenidae]	Hamearis lucina	Steuvelboemvlinder	18
Nymphalidae	Limnitis reducta	Blauwe ijsvogelvlinder	A, 6, 12, 14, 17, 18, 19
Nymphalidae	Vanessa atalanta	Atalanta	5, 11, 12, 14, 16, 19
Nymphalidae	Aglais urticae	Kleine vos	16
Nymphalidae	Vanessa cardui	Distelvlinder	2/3, 4, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19
Nymphalidae	Polygonia c-album	Gehakkelde aurelia	12
Nymphalidae	Melitaea cinxia	Veldparelmoervlinder	A, 4, 5, 7
Nymphalidae	Melitaea phoebe	Knoopkruidparelmoervlinder	1, 5, 6, 9
Nymphalidae	Melitaea didyma	Tweekleurige parelmoervlinder	A, 7, 11, 12, 14, 16, 18, 19
Nymphalidae	Melitaea deione	Spaanse parelmoervlinder	A
Nymphalidae	Melitaea a. celadussa	Bosparelmoervlinder	A
Nymphalidae	Melitaea athalia	Bosparelmoervlinder	18, 19
Nymphalidae	Euphydryas aurinia	Moerasparelmoervlinder	2/3, 4, 5, 7, 8, 14
Satyrinae [Nymphalidae]	Maniola jurtina	Bruin zandoogje	A, 15, 19
Satyrinae [Nymphalidae]	Coenonympha pamphilus	Hooibeestje	A, 1, 2/3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 18, 19
Satyrinae [Nymphalidae]	Coenonympha arcania	Tweekleurig hooibeestje	A, 11, 12, 18, 19
Satyrinae [Nymphalidae]	Coenonympha arcania var.	Tweekleurig hooibeestje var.	14
Satyrinae [Nymphalidae]	Pararge aegeria	Bont zandoogje	A, 19
Satyrinae [Nymphalidae]	Lasiommata maera	Rotsvlinder	10, 12
Satyrinae [Nymphalidae]	Lasiommata megera	Argusvlinder	A, 1, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 18, 19
Hesperiidae	Pyrgus onopordi	Aambeeld spikkeldikkopje	7
Hesperiidae	Spialia sertorius	Kalkgrasland dikkopje	1, 7, 9, 11, 14
Hesperiidae	Erynnis tages	Bruin dikkopje	1, 5, 6, 7, 14, 19

Bij de vogellijst

Mijn leukste vogelwaarnemingen waren op en rond de camping: elke avond vloog een hop over de choc, 's nachts hoorde je dwergooruil, nachtzwaluw, kwartel en kerkuil en altijd overal nachtegalen! Ook een griel kwam op een avond al roepend langs het campingterrein gevlogen! Ten NO van Lalbenque is namelijk een gebied, "Grielenland", waar ze broeden. Tijdens een eerste poging om ze te vinden, brak een onweersbui los. Bij een volgend avondbezoek, in de schemering, hoorden we ze roepen en daarna werden ze ook overdag gezien op akkers.

Rotszwaluw, Vers

Er waren geen echt deskundige vogelaars onder de deelnemers, dus toen we met een excursie meekonden van de plaatselijke vogelbescherming leek ons dat wel wat! Een echtpaar had in de buurt van Concots een huis met een paar hectare grond gekocht. Zij vonden het echter een te afgelegen plek om er te gaan wonen, dus wilden zij het terrein ter beschikking stellen als vogelreservaat. In plaats van een voege excursie werd het een kennismaking met Franse natuurbeschermers, een zeer bijzondere ervaring! Met ca 30 Fransen en Nederlanders maakten we een ochtendwandeling over het terrein. We zagen weinig vogels maar wel een fosfaatgroeve. En toen werd er gegeten. De meeste Nederlanders vertrokken weer en wij bleven met 4 KNNV'rs en een tiental Fransen over. Na de lunch werden er enkele tafels neer gezet met daarop folders over wolven tot de aanleg van tuinen. Er werd bevlogen en uitgebreid gediscussieerd over voor mij onbegrijpelijke onderwerpen, hetgeen een uur of wat duurde. Om een uur of vier werd alles weer opgeruimd en maakten we nog een lange en genoeglijke wandeling.

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlands	Frans	Vindplaats
Anatidae / eenden	Anas platyrhynchos	Wilde / soepeend	Canard colvert	1, Cahors
Accipitridae / spenwers	Accipiter nisus	Sperwer	Epervier d'Europe	17
Accipitridae / spenwers	Buteo buteo	Buizerd	Buse variable	1, 6, 9, 10, 11, 13, 19
Accipitridae / spenwers	Circus gallicus	Stangarend	Circaète Jean-le-Blanc	12?
Accipitridae / spenwers	Hieraaetus pennatus	Dwergarend	Aigle botté	13, 15, 17
Accipitridae / spenwers	Milvus migrans	Zwarte wouw	Milan noir	9, 11, 13
Accipitridae / spenwers	Milvus milvus	Rode wouw	Milan royal	13, 15, 16, 17
Accipitridae / spenwers	Pernis apivorus	Wespendief	Bondrée apivore	5, 12, 15, 19
Falconidae / valken	Falco subbuteo	Boomvalk	Faucon hobereau	13, 18
Falconidae / valken	Falco tinnunculus	Torenvalk	Faucon crécerelle	8, 12, 15, 17, 19
Phasianidae / patrijzen & fazanten	Alectoris rufa	Rode patrijs	Perdrix rouge	13, 15
Phasianidae / patrijzen & fazanten	Coturnix coturnix	Kwartel	Caille des blés	A
Phasianidae / patrijzen & fazanten	Phasianus colchicus	Fazant	Faisan de Colchide	10
Burhinidae / grielen	Burhinus oediconemus	Griël	Oedicnème criard	A, 13
Lariidae / meeuwen	Larus cachinnans	Geelpootmeeuw	Goéland leucophaée	Cahors
Columbidae / duiven en tortels	Columba livia forma domestica	Stadsduif	Pigeon	A, 6
Columbidae / duiven en tortels	Columba palumbus	Houtduif	Pigeon ramier	1, 6, 11, 18
Columbidae / duiven en tortels	Streptopelia decaocto	Turkse tortel	Tourterelle turque	6, 11, 17
Columbidae / duiven en tortels	Streptopelia turtur	Zomertortel	Tourterelle des bois	6, 7, 9, 13, 15, 17
Cuculidae / koekoeken	Cuculus canorus	Koekoek	Coucou gris	6, 9, 11, 14, 17, 18
Tytonidae / kerkuilen	Tyto alba	Kerkuil	Effraie des clochers	A
Strigidae / uilen	Otus scops	Dwergooruil	Petit-duc scops	A
Caprimulgidae / nachtzwaluwen	Caprimulgus europaeus	Nachtzwaluw	Engoulevant d'Europe	A
Apodidae / gierzwaluwen	Apus apus	Gierzwaluw	Martinet noir	A, 1, 6, 7, 12, 14, 15, 17, 19
Alcedinidae / ijsvogels	Alcedo atthis	Ijsvogel	Martin pêcheur	10
Upupidae / hoppen	Upupa epops	Hop	Huppe fasciée	A, 6, 11, 17, 18, 19
Picidae / spechten	Dendrocopos major	Grote bonte specht	Pic épeiche	7, 9, 15, 17
Picidae / spechten	Dendrocopos medius	Middelste bonte specht	Pic mar	6
Picidae / spechten	Picus viridis	Groene specht	Pic vert	6, 15, 18, 19
Alaudidae / leeuweriken	Alauda arvensis	Veldleeuwerik	Alouette des champs	1A, 13, 18
Alaudidae / leeuweriken	Lullula arborea	Boomleeuwerik	Alouette lulu	15, 18
Hirundinidae / zwaluwen	Delichon urbica	Huiszwaluw	Hirondelle de fenêtre	A, 1, 6, 7, 15, 16, 17, 19
Hirundinidae / zwaluwen	Hirundo rustica	Boerenzwaluw	Hirondelle rustique	A, 1, 6, 11, 16, 17
Hirundinidae / zwaluwen	Ptyonoprogne rupestris	Rotszwaluw	Hirondelle de rochers	10, 16
Motacillidae / piepers en kwikstaarten	Anthus trivialis	Boompieper	Pipit des arbres	1, 6, 13, 15, 17, 18
Motacillidae / piepers en kwikstaarten	Motacilla alba alba	Witte kwikstaart	Bergeronnette grise	A, 6, 16
Motacillidae / piepers en kwikstaarten	Motacilla cinerea	Grote gele kwikstaart	Bergeronnette des ruisseaux	6
Motacillidae / piepers en kwikstaarten	Motacilla flava	Gele kwikstaart	Bergeronnette printanière	16
Troglodytidae / winterkoningen	Troglodytes troglodytes	Winterkoning	Troglodyte mignon	6, 7, 12, 18, 19
Turdidae / lijsters	Erithacus rubecula	Roodborst	Rougegorge familier	7, 9, 12, 18
Turdidae / lijsters	Luscinia megarhynchos	Nachttegaal	Rosignol philomèle	A, 1, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 17, 18, 19
Turdidae / lijsters	Phoenicurus phoenicurus	Zwarte roodstaart	Rougequeue noir	A, 1, 6, 7, 10, 11, 13, 16, 17, 19
Turdidae / lijsters	Phoenicurus phoenicurus	Gekraagde roodstaart	Rougequeue à front blanc	17, 19
Turdidae / lijsters	Saxicola maura	Roodborsttapuit	Tarier pâtre	13, 17
Turdidae / lijsters	Saxicola rubetra	Paap	Tarier des prés	15
Turdidae / lijsters	Turdus merula	Merel	Merle noir	A, 1, 6, 7, 11, 15, 17, 18
Turdidae / lijsters	Turdus philomelos	Zanglijster	Grive musicienne	6, 7, 12, 16, 17, 18
Turdidae / lijsters	Turdus viscivorus	Grote lijster	Grive draine	1, 8
Sylviidae / zangers	Hippolais polyglotta	Orpheus spotvogel	Hypolaïs polyglotte	A, 13, 15, 17, 18, 19
Sylviidae / zangers	Phylloscopus collybita	Tjiftjaf	Pouillot véloce	1, 6, 7, 9, 12, 15, 16, 17, 18
Sylviidae / zangers	Phylloscopus sibilatrix	Fluiter	Pouillot siffleur	17
Sylviidae / zangers	Regulus ignicapillus	Vuurgoudhaan	Roitelet triple-bandeau	12, 15, 17
Sylviidae / zangers	Regulus regulus	Goudhaan	Roitelet huppé	19
Sylviidae / zangers	Sylvia atricapilla	Zwartkop	Fauvette à tête noire	1, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 17, 18, 19
Sylviidae / zangers	Sylvia bonelli	Bergfluiter	Pouillot de Bonelli	A, 6, 7, 8, 13, 17, 18
Sylviidae / zangers	Sylvia borin	Tuinfluiter	Fauvette des jardins	1, 12, 15
Sylviidae / zangers	Sylvia communis	Grasmus	Fauvette grisette	13, 15
Muscicapidae / vliegenvangers	Muscicapa striata	Grauwe vliegenvanger	Gobemouche gris	17
Aegithalidae / staartmezen	Aegithalos caudatus	Staartmees	Mésange à longue queue	9, 12
Paridae / mezen	Parus caeruleus	Pimpelmees	Mésange bleue	1, 6, 11, 15, 17
Paridae / mezen	Parus major	Koolmees	Mésange charbonnière	A, 6, 18
Paridae / mezen	Parus montanus	Matkop	Mésange boréale	12
Certhiidae / boomkruipers	Certhia brachydactyla	Boomkruiper	Grimperau des jardins	1, 17
Oriolidae / wielewalen	Oriolus oriolus	Wielewaal	Loriot d'Europe	5, 11, 15, 17, 18, 19
Laniidae / klauwieren	Lanius collurio	Grauwe klauwier	pie-grièche écorcheur	15, 17
Laniidae / klauwieren	Lanius senator	Roodkop klauwier	pie-grièche à tête rousse	13
Corvidae / kraaien	Corvus corax	Raaf	Grand corbeau	12, 16
Corvidae / kraaien	Corvus corone corone	Zwarte kraai	Cornelle noire	6, 7, 9, 12, 14, 17, 18
Corvidae / kraaien	Corvus glandarius	Gaai	Geai des chênes	A, 1, 6, 7, 11, 17
Corvidae / kraaien	Pica pica	Ekster	Pie bavarde	1, 6, 11, 17
Sturnidae / spreeuwen	Sturnus vulgaris	Spreeuw	Etourneau sansonnet	6, 11, 17, 19
Passeridae / mussen	Passer domesticus	Huisemus	Moineau domestique	A, 1, 6, 7, 11, 17, 19
Fringillidae / vinken	Carduelis carduelis	Putter	Chardonneret élégant	A, 6, 11, 17, 19
Fringillidae / vinken	Carduelis chloris	Groening	Verdier d'Europe	A, 6, 16, 19
Fringillidae / vinken	Fringilla coelebs	Vink	Pinson des arbres	A, 1, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19
Fringillidae / vinken	Serinus serinus	Europese kanarie	Serin cini	A, 1, 6, 12, 17, 19
Emberizidae / gorzen	Emberiza cirius	Cirgors	Bruant zizi	A, 17
Emberizidae / gorzen	Emberiza citrinella	Geelgors	Bruant jaune	A
Emberizidae / gorzen	Emberiza hortulana	Ortolaan	Bruant ortolan	6
Emberizidae / gorzen	Miliaria calandra	Grauwe gors	Bruant proyer	A, 13, 15, 18

Overige waarnemingen

Libellen

Azuurwaterjuffer	Waterjuffers	Coenagrionidae	Coenagrion puella
Beekrombout	Rombouten	Gomphidae	Gomphus vulgatissimus
Bosbeekjuffer	Beekjuffers	Calopterygidae	Calopteryx virgo
Gewone oeverlibel	Korenbouten	Libellulidae	Orthetrum cancellatum
Lantaarntje	Waterjuffers	Coenagrionidae	Ischnura elegans
Platbuik	Korenbouten	Libellulidae	Libellula depressa
Smaragdlibel	Gianslibellen	Corduliidae	Cordulia aenea
Vuurjuffer	Waterjuffers	Coenagrionidae	Pyrrhosoma nymphula

Nachtvlinders

Bruine daguil	Euclidia glyphica
Gamma uil	Autographa gamma
Glasvleugelpijlstaart	Hemaris fuciformis
Grote nachtpauwoog	Saturnia pyri
Heidespanner	Ematurga atomarra
Huismoedertje	Noctua pronuba
Jakobsvlinder	Tyria jacobaeae
Kardinaalsmutsmotje [rupsen en spinsels]	
Klein avondrood	Deilephila porcellus
Kleine beervlinder	Phargmatobia fuliginosa
Kolibrievlinder	Macroglossum stellatarum
Kolibrivlinder	Macroglossum stellatarum
Populierepijlstaart	Laothoe populi
Roodbandbeer	
St Jansvlinder	Zygaena filipendulae
Vals witje	Siona lineata
Zwarte beer	Arctia villica
Vlinderhaft [libelgaasvlieg]	Libelloides coccajus

Hommels

Aardhommel	Bombus terrestris
Akkerhommel	Bombus pascuorum
Boomhommel	Bombus hypnorum
Boshommel	Bombus sylvorum
Steenhommel	Bombus lapidarius
Tuinhommel	Bombus hortorum
Weidehommel	Bombus pratorum

Kevers

Basterd-weekschildkever	Malachius bipustellus
Citroenlieveheersbeestje	Thea vinctuopunctata
Dikpootkever	Oedemera nobilis
Fraaie schijnbok	Oedemera nobilis
Gewone meikever	Melolontha melolontha
Gouden tor	Protaetia cuprea
Groene zandloopkever	Cicindela campestris
Klein vliegend hert	Dorcus parallelipedus
Penseelkever	Frichius fasciatus
Pyjama- of streepwants	Graphosoma italicum
Steelekever	Cryptocephalus ypochaeridus
Vuurwants	Pyrrhocoris apterus

Wespen

Hoornaar	Vespa crabro
Sluipwesp	Amblyteles armatorius
Bladwesp	Rhogogaster virides

Spinnen

Gewone kameleonspin	Misumena vatia
Bloemkrabspin	Thomisus onustus

Divers

Blauwe houtbij	Xylocopa violacea
Veldkrekel	Gryllus campestris
Reuzenmier	Camponotus vagus
Bidsprinkhaan	Mantis religiosa
Glimworm	Lampyris noctiluca
	Oxythyrea funesta
Bijenwolf	Trichodes apiarius

Zoogdieren

		Waar
Ree	Capreolus capreolus	's nachts bij de camping [roepend], 17
Eekhoorn	Sciurus vulgaris	
Konijn	Oryctolagus cuniculus	17
Hoefijzermuisvleermuis (Verwilderde) Huiskat (ssp Grafkat)	Felis domesticus	7, 10 Braunhie? Cimetrière/camping/(binnen)tent/(in de zak)

Reptielen

Gladde slang	Coronella austriaca	10
Geelgroene toornslang	Coluber viridiflavus	17
Muurhagedis	Lacerta muralis	17
Smaragdhagedis	Lacerta viridis	9?

Amfibieën

Vuursalamander	Salamandra salamandra [Salamandre commune]	19
Marmersalamander	Triturus marmoratus	17, 19
Vinpootsalamander	Triturus helveticus	7, 17, 19
Gewone pad	Bufo bufo	Meerdere plaatsen
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans [Crapaud accoucheur]	Wsch - in de groeve van Crayssac

Cultuur

Pigeonnier	2, 14, 19
Gariotte	1, 19
Dolmen	10, 14, 19
Wasplaats / fontaine	1, 7, 17, 19
Kasteel	19
Cazette	19
Calvaire	7, 19

Parc
naturel
régional
des Causses
du Quercy

Colofon

Samenstelling en eindredactie:

Marc Schmitz
Wendy Bach kolling
Gerard Plat

Bijdragen verslag:

Thijs Duim
Bert en Lietje de Vries
Gerard Harteveld
Wim en Riek van Zuilen
Marc Schmitz
Herman en Henny Roode
Jelle Schuurmans
Gerard Plat
Jos van Zalen
Loes Hoeksema
Nico Taen
Wendy Bach Kolling

Foto's:

Diverse deelnemers

Lay-out:

Wendy Bach Kolling
Gerard Plat